

Teodor GHIAȚĂ MELNIC la 85 de ani

pagina 1 ✓

Pledoarie pentru clasa open

Instituirea de către FIP a clasei open a creat un orizont larg de constituire a colecțiilor filatelice, prin îmbinarea pieselor filatelico-poștale cu piese ilustrative nepoștale aflate în legătură cu subiectul colecției. Singurele reglementări obligatorii stabilite sunt: materialul filatelic să fie de cel puțin 50%, iar materialul nefilatelic să nu fie mai gros de 5 mm.

Banderole cu mărci tipărite pentru ziare și periodice (1870-1909)

pagina 4 ✓

Odată cu dezvoltarea presei, în cele trei provincii românești s-a pus problema înlesnirii transportului acesteia, atât în România (după înfăptuirea actului Unirii), cât și peste Carpați, în Transilvania. Astfel, Regulamentul poștal nr. 1728 din 5 decembrie 1864 (în aplicare de la 1 ianuarie 1865) prevedea pentru transportul ziarelor prin poștă folosirea de banderole.

Astrofilatelia încotro?

pagina 12-20 ✓

**Correspondența externă
România-Franța**

pagina 28-37 ✓

**Mărci poștale
care încorporează CD-uri**

pagina 38-39 ✓

**Inițiere în
filatelia polară**

pagina 44-45 ✓

inEDITORIAL

Criza filatelică

Anul 2010 este anul recesiunii. Anul 2010 este și anul recesiunii în comerțul filatelic. În acest an, prețul unor piese filatelice a scăzut dramatic, iar multe dintre casele de licitații și magazinele de specialitate și-au tras obloanele. Situația este atât de dramatică, încât rulajul unor portaluri de licitații/vânzare (vezi eBay, Delcampe sau Okazii) a scăzut chiar cu 25-30 de procente.

Am văzut scoase la mezină colecții serioase - printre care una aflată într-un exponat al celebrului filatelist Joseph Hackmey, cel care deține cel mai scump ziar din lume, *Zimbrulu și Vulturul*, francat cu opt *Capete de bour* din emisiunea a II-a. Iată un caz grăitor: un bucureștean a scos la vânzare, pe eBay, o colecție completă *România 1862-2008* (Mi# 8-6336) cu doar 10.000 de euro.

continuare în pagina 41

romfilatelia[®]

o lume într-un timbru

**Descoperă lumea
din jurul tău !**

Pentru comenzi, vă rugăm să vă adresați societății specializate în comerțul filatelic, **Romfilatelia**.

Adresa:

Str. Fabrica de Chibrituri nr. 28,
050183, București 5, ROMÂNIA

Tel.: + 40 21 336 93 91

+ 40 21 336 93 92

Fax: + 40 21 337 24 48

E-mail: office@romfilatelia.ro

To place your orders, please contact **Romfilatelia**, the specialized company in philatelic trade.

Address:

28 Fabrica de Chibrituri Street,
050183, Bucharest 5, ROMANIA

Tel.: + 40 21 336 93 91

+ 40 21 336 93 92

Fax: + 40 21 337 24 48

E-mail: office@romfilatelia.ro

Pledoarie pentru clasa open

Teodor GHIAȚĂ MELNIC

Instituirea de către FIP a clasei *open* a creat un orizont larg de constituire a colecțiilor filatelice, prin îmbinarea pieselor filatelico-poștale cu piese ilustrative nepoștale aflate în legătură cu subiectul colecției.

Singurele reglementări obligatorii stabilite până acum sunt: materialul filatelic să fie de cel puțin 50%, iar materialul nefilatelic să nu fie mai gros de 5 mm.

FIP a lăsat în competența comitetelor de organizare a expozițiilor naționale, cât și a acestora sub patronaj FIP, să stabilească reguli speciale pentru evaluarea exponatelor din această clasă experimentală până la adoptarea unor criterii comune celorlalte clase de expunere.

O altă facilitate este aceea de a se putea prezenta colecții pe 3-5 cadre. Interesul pentru aceasta a fost bine receptat de o parte dintre colecționarii din țara noastră, însă este limitat deocamdată la tematica istorică, deși există și alte direcții care pot fi valorificate prin clasa *open*, cum ar fi: întregurile poștale, aerofilatelă, fiscalotelia, Crucea Roșie și chiar maximafia, unde ar putea fi valorificate piesele de carfofilie care încă nu au statut FIP.

Voi exemplifica prin câteva colecții aferente acestei clase, care au fost prezentate la expoziția filatelică mondială WASHINGTON 2006, unde din cele 14 colecții expuse la clasa *open*, opt au primit medalii de Aur iar șase - medalii de Argint.

Astfel, colecția *Mourning memorabilia* (Piese de colecție îndoliante) - Ann Still (Noua Zeelandă) prezintă întreguri poștale, timbre, scrisori de condoleanțe, anunțuri mortuare și alte piese care au borduri negre în semn de doliu, începând cu perioada prefilatelică și mergând până în anul 1935. Colecția a putut fi văzută și la expoziția filatelică mondială EIRO 2008, unde a fost distinsă tot cu o medalie de Aur ca și la Washington (91 puncte).

Spaniolul Manuel Cruz Canejo,

Autorul în fața exponatului său dedicat lui Dracula, întreg poștal cod 057/2005

Dorin Cojocariu în fața exponatului autorului, dedicat lui Dracula (un panou) și prezentat la expoziția filatelică mondială WASHINGTON 2006 - mărci poștale personalizate realizate prin utilizarea site-urilor www.usps.com, www.endicia.com, www.zazzle.com

cu colecția *The dog: ally of man* (Câinele - prieten al omului), prezintă originea și evoluția câinilor, prietenia și colaborarea acestora cu oamenii. Colecția a fost distinsă cu o medalie de Aur (89 puncte).

Slovenul Vencelj Ferant, cu colecția *Beer* (Berea) pe patru panouri, prezintă transformarea haimeiului în bere, exponatul fiind distins cu o medalie de Aur (87 puncte).

Slovacul Alexander Urminsky, cu

colecția *The Mills* (Mlyny-Mori), prezintă istoria morăritului, primind o medalie de Argint (84 puncte).

Am prezentat aceste câteva exemple pentru a demonstra că pot fi expuse cu succes în clasa *open* și alte tematici decât cele aflate în corelație directă cu fapte istorice.

Analizând o serie de reglementări speciale de la expozițiile patronate de FIP, criteriile de evaluare a exponatelor din clasa *open* pot fi concretizate astfel:

Criteriu	Punctaj
Prezentare din care:	15
- Titlu și plan	10
- Claritatea textului și prezentarea estetică a pieselor	5
Starea și raritatea din care:	25
- Calitatea și starea pieselor	10
- Raritatea (dificultatea de a fi procurate)	15
Originalitatea din care:	30
- Ineditul (inovația) în elaborarea și expunerea temei	15
- Varietatea materialului folosit	15
Studiul personal și cunoștințe din care:	30
- Studiul pieselor	15
- Cunoștințe filatelice și tematice	15
TOTAL	100

Toți expozanții primesc diplome de participare (pentru mai puțin de 60 de puncte) și medalii în rang de: Aur (pentru 90 de puncte sau mai mult), Vermeil (pentru 80-89 puncte), Argint (pentru 70-79 puncte) și Bronz (pentru 60-69 puncte).

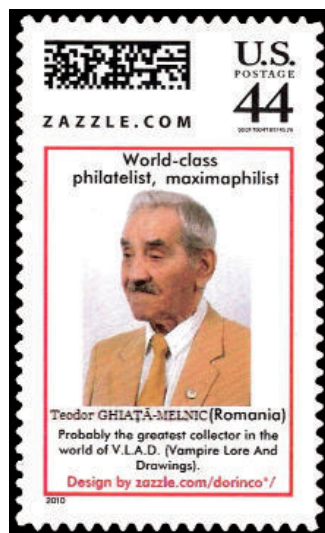
Panourile atribuite vor fi în număr maxim de cinci (80 plășe format A4 - 210 x 297 mm) sau în număr minim de trei.

Criteriile de evaluare expuse mai sus au caracter de propuneri, urmând a fi dezbătute în asociațiile teritoriale membre ale FFR și apoi a se constitui într-un punct de vedere al FFR în cursul dezbaterilor ce vor avea loc la nivel FIP, pentru a se stabili reguli unitare care să înlocuiască actuala stare experimentală a acestei clase.

Comisia de specialitate a FFR, a cărei președinție o asigur în prezent, va trebui să analizeze concluziile ce se desprind din participarea colecțiilor la clasa *open*, atât pe plan național cât și internațional, inclusiv rezultatele obținute la EFIRO 2008. FFR va trebui să selecționeze și să ateste membri de juriu pentru această clasă, pentru a evita situația de la expoziția filatelică națională *Salonul filatelic București 2009*, unde toate colecțiile de la clasa *open* au primit medalii de Vermeil.

Atât comisia cât și asociațiile teritoriale vor trebui să acționeze pentru a atrage tineretul în constituirea de colecții în această clasă, folosind ofertele accesibile din cluburile filatelice.

Sunt convins că nu va fi ușor, dar experiența și mai ales competența unor colecționari din această clasă, cum sunt domnii Marius Muntean (Timișoara), Ioan Catană (Bașcu), Reu Ovidiu (Orlat - Sibiu), Dan Petre (București), Cornelius Bada (București), Constantin Tumac (Snagov - Ilfov) și mulți alții, vor contribui la dezvoltarea colecțiilor din clasa *open*.

Teodor GHIȚĂ MELNIC, născut la 20 august 1925, membru fondator (1958) al Asociației Filateliștilor din România - AFR, membru de onoare al Federației Filatelice Române - FFR, președinte al comisiei *open* a FFR. Promotor al clasei *open*, specializat în filatelie tematică și având numeroase exponate, dintre care amintim: *Nimic nu se uită, nimeni nu este uitat* (Argint Mare, ITALIA 98), *Dracula* (un panou), *De la Versailles la München* (PHILCOM 1975), *Avertizăm* (PRAGA 1962), *Leul în filatelia bulgară* (SOFIA 69), Istoria luptei antifasciste (SOFIA 69).

Contact: melnic.impaler@yahoo.com

Cine sunt eu ?

Sunt bucureștean din naștere. Am fost student al Școlii Superioare de Cadre la Mișcării Sindicale (1956-1958), fiind al treilea absolvent din promoția mea. Am ajuns maestru tăbăcar, recepționar de piei în străinătate (Finlanda, Italia, Elveția, Pakistan, China, Bangladesh, Spania, Mongolia, etc.) între anii 1961-1985, activitate ce a fost reflectată în presa vremii în articolul *Tăbăcar călător prin lume*.

Cu numele de Ghiță m-am născut. Era numele purtat și de mama mea și toți eram descendenți din familia pictorului Dumitru Ghiță. Când aveam trei ani, mama s-a prăpădit, iar părinții mei adoptivi mi-au oferit numele lor: Melnic.

De aproape optzeci de ani mă număr printre filateliști. Când aveam vreo 5-6 ani, bunicul, Iordan Jianu, învățător în comuna Pleașa, județul Prahova, îmi permitea adesea să asist la discuțiile pe

care le avea cu fratele său, preot în comună. Bunicul avea, așa, o cutie din lemn, ca o casetă ferecată, iar când venea frate-său, bunicul descuia caseta, scotea dinăuntru niște scrisori vechi, cu sigiliile de ceară și le cercetau; am aflat că erau scrisori de carantină, ei se disputau asupra autenticității documentelor, dar mie nu-mi dădeau voie nici măcar să pun mâna pe ele. Mai târziu mi-am dat seama că erau scrisori prefilatelice.

De filatelie, într-un ►►►

sens mai apropiat zilelor noastre, am început să fiu preocupat prin anii 1944-45 când adunam fac-turile firmei la care lucram și pe care erau înșirate cotoa-rele timbrelor fiscale de di-ferite valori. De colecționat timbre poștale am început prin 1949. În mod serios, *boala* asta m-a prins în 1950, după expoziția filatelică din acel an, când am reușit să cumpăr emisiunile apă-ruite în perioada 1945-1949.

Expoziția din 1950 a fost prima expoziție națională după instaura-re republicii. Unicul expozant era Poșta Română, cu emisiunile apă-ruite după 23 august 1944 (mărci poștale, FDC-uri, pliante, reviste).

În 1956 am aderat la cercul fila-telic din Ministerul Industriei Ușoare. Eu lucram în industria ușoară, eram tăbăcar și așa am avut șansa de a-l întâlni pe dr. Ni-colae Tripcovici, care lucra în minis-ter. Am inițiat organizarea unui cerc filatelic pe lângă Clubul Lucră-torilor din Consiliul Central al Sin-dicatelor din România, unde lucram ca activist. Aici s-a desfășu-rat, la începutul anului 1958, una dintre ședințele comitetului de or-ganizare a *Centenarului Mărcii Poștale Românești*, fiind prezentat un film al expoziției filatelice *Praga 56*. Tot aici s-a confirmat comitetul de organizare al expoziției *Bucu-rești 1958* și juriul acesteia, eu fiind secretarul juriului. Expoziția a fost deschisă la parterul Palatului Poș-telor din București, astăzi sediul Muzeului Național de Istorie și al Muzeului Național Filatelic. A fost o avanpremieră a expoziției națio-nale *Centenarul Mărcii Poștale Ro-mânești* din noiembrie 1958. La această din urmă expoziție am participat cu expozatul intitulat *Federația Sindicală Mondială și Sindicatele din R.P.R.* Am primit doar *Certificat de participare*, dar mă fălesc cu el. Și mai ales, mă mândresc că în competiție figuram alături de *granzii* epocii.

Între anii 1956-1958 am frec-ventat *Cercul Filatelic București*, care era găzduit de Casa de Cultură a Sindicatelor. Aici s-au dezbătut

pro-blemele vii-toarei Asociații a Filateliștilor din România, hotărându-se înființarea AFR ca organ central. Iar în luna iulie 1958, un grup de 14, printre care m-am numărat alături de ing. Ioan Antoniu, ec. Radu Emil, Sergiu Rașeev, profesorul M. Ghermănescu, au semnat actul de constituire.

Tot atunci, în ședința din 30 iunie 1958, s-a constituit prima grupă de partid din AFR, grupă ce avea ca membri pe profesorii M. Ghermănescu și Sergiu Rașeev, inginerul Mișu Herșcovici, precum și pe Soare Ion, ec. Radu Emil, eu fiind primul secretar al acestei grupe. În campania de epurări din PCR din anul 1958 am fost dat afară din partid pentru *devieri de dreptă*, fiind reprimat în 1960.

Am făcut parte din primul organ de conducere al AFR, ocu-pând primul loc, alături de ing. Gheorghe Dima și dr. Pavel Simici, la *comisia de disciplină*.

La sfârșitul anului 1958 am con-stituit - la fabrica Kirov din Bucu-rești - un nou cerc filatelic, condus de mine, ocazie cu care am orga-nizat și una dintre primele expoziții filatelice din întreprinderi.

Timp de peste 40 de ani (1966-2008) am condus clubul filatelic *30 Decembrie*, care avea sediul în strada 11 Iunie, devenit după 1989 Clubul filatelic independent *Nico-lae Bălcescu*. Despre acest club se poate spune că a fost *port drapelul* mișcării filatelice din capitală și din țară, având în anul 1989 peste 3.000 de membri. Menționez că din acest club au făcut parte per-sonalități marcante ale vieții file-telice românești, ca dr. Nicolae Trip-covici - fondatorul clubului, prof. Vsevolod Surjicov, ec. Radu Emil -

toți semnatari ai actului de constituire a AFR, av. Mir-cea Stănculescu - fost preșe-dinte al FFR, și mulți alții.

Am făcut parte din orga-nele alese ale AFR și FFR din anul 1958 până în prezent.

Referindu-mă la participările la expoziții filatelice, nu știu dacă am numărat bine, adică dacă n-am pierdut ceva pe drum, dar din so-cotelile mele reiese că, de la expoziția *București 1958* și până în anul 2008, am participat la peste 65 de expoziții interne și interna-ționale, la care am primit cinci Aur, șapte Vermeil Mare, nouă Vermeil, zece Argint Mare, 15 Argint, opt Bronz Argint, 11 Bronz, iar la nouă expoziții - deoarece am fost membru în juriile lor - în mod firesc nu am putut participa cu expozate decât în afara concursului; ca membru în juriu am fost însă pre-zent la 23 de expoziții naționale, interjudețene sau locale. Trofeul de *suflet* este *Platoul de argint*, ob-ținut acum 45 de ani la o expoziție filatelică internațională organizată la Torino, pe tema rezistenței anti-fasciste. De asemenea, una din distin-ctiile filatelice de care îmi amintesc cu plăcere este cea pri-mită la expoziția filatelică *ZIUA - SALONUL CAMPIONILOR 2003*, or-ganizată de clubul filatelic *BARI-CADA* și ziarul *ZIUA*, unde am primit pentru colecția *Nimic nu se uită, nimeni nu este uitat*, diplomă în rang de *Aur* și premiul memorial *Traian Sachelarie*, oferit chiar de soția acestuia.

Privind în urmă se cuvine să evidențiez cinci personalități din fila-telia românească pe care le-am avut la *suflet*: ing. Kiriac Dragomir, ing. Marcel Șapira - care a fost cel mai prolific autor de studii file-telice publicate, precum și trei dintre personalitățile de seamă din con-ducerea AFR, ing. Ion Antoniu - nu numai ca membru al organelor de conducere, dar și ca expozant și membru de juriu, dr. Nicolae Trip-covici și prof. Vsevolod Surjicov, cel care a preluat de la mine activita-tea cu tineretul.

Teodor MELNIC GHIATĂ

Banderole cu mărci tipărite pentru ziare și periodice (1870-1909) - partea a IV-a

Dumitru F. DUMITRU

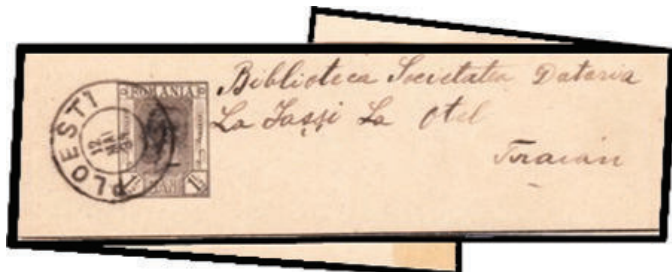
EMISIUNEA a IV-a - 1894

A patra emisiune de banderole a fost pusă în circulație în 1894. *Desenul* este conform valorii de 1½ BANI din emisiunea de mărci poștale *Spic de grâu*, pusă în circulație în 1893, și redă efigia Regelui Carol I „cu barbă” în dreptunghi, încadrat stânga/dreapta cu câte un spic de grâu. *Tiparul* este negru pe hârtie albă sau crem, cu scame albastre vizibile. Datele tehnice ale banderolei-tip sunt următoarele: *lățimea* între liniile de separație este de 42 mm, iar *lungimea* de 470 mm; *marca* are dimensiunile 20x25 mm și este retrasă în interiorul liniilor cu 34-37 mm (*Fig. 28*); *liniile de separație* sunt plasate în partea stângă, retrase cu 45 până la 83 mm și au lungimea de 180 mm; deasupra mărcii sunt 7,5, iar dedesubt 8,5 mm.

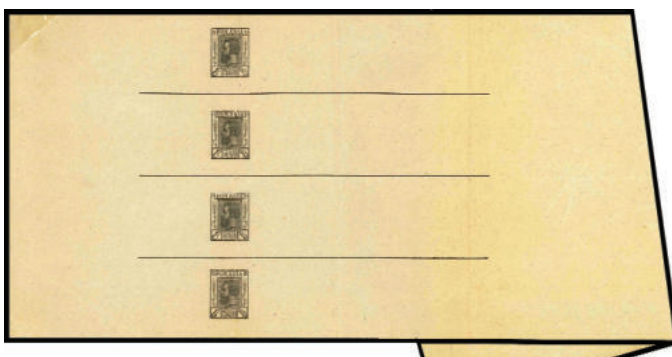
Colile pe care s-au tipărit banderolele acestei emisiuni, întrucât este unanim acceptat că acestea conțineau 15 banderole, au avut formatul minim de 470x630 mm (*Fig. 28*, ștraif de coală cu patru banderole)³⁾.

De semnalat la această emisiune distanța variabilă la care este plasată marca în partea stângă: de la 82 până la 127 mm (*Fig. 29*).

Un exemplar interesant din această emisiune îl constituie o banderolă (*Fig. 30*), care în dreapta mărcii, la 24 mm, are tipărit un text publicitar al ziarului *L'Indépendance Roumaine*, cu următoarea configurație: la 2 mm sub linia de separație este tipărit titlul ziarului menționat, centrat pe două linii paralele lungi de 87,5 mm, între care se află un rând în limba fran-

*Fig. 27 - Bz. 4, 1894, ștampilă PLOESTI 12 MAI 94
Fig. 27 - Wrapper 4, 1894, PLOESTI cancellation, 12 MAI 94*

*Fig. 28 - Bz. 4, ștraif de coală cu patru banderole
(lungimea unei banderole - 470 mm)
Fig. 28 - Wrapper 4, strip of sheet with four wrappers
(the wrapper's length - 470 mm)*

*Fig. 29 - Bz. 4 cu cea mai mare distanță
de plasare a mărcii - 127 mm
Fig. 29 - Wrapper 4 with the biggest distance
for stamp placement - 127 mm*

³⁾ De semnalat existența la Muzeul Național Filatelic a unei coli cu 15 banderole din această emisiune, cotele colii fiind indicate 360 x 631 mm. Subliniez faptul că banderolele prezentate au lungimea de 470 mm (și nu 360 mm).

ceză - *Votre abonnement finit le...* Tiparul acestui text considerăm că s-a făcut ulterior celui al banderolei propriu-zise, întrucât literele sunt imprimate cu o presiune neuniformă, fenomen specific sistemului tipografic de culegere/tipă-

rire denumit monotip (respectiv, culegerea literă cu literă). Banderola are ștampila de plecare (desul de îmbăcsită) BUCURESTI x GARA DE NORD x 26 JUN 96 și o ștampilă de sosire (extrem de clară) BACAU x 27 JUN 896. ►►►

Această emisune de banderole a circulat până în anul 1896, când urmare a reducerii tarifului poștal pentru expedierea ziarelor de la 1½ BANI la 1 BAN, printr-un mic retuș pe clișeele existente și schimbarea culorii, s-a pus în circulație o nouă emisune de banderole.

EMISIUNEA a V-a - 1896

Emisiunea a V-a de banderole pentru ziare a fost pusă în circulație în anul 1896. Datorită faptului că tariful poștal pentru imprimate s-a redus de la 1½ BANI la 1 BAN, Poșta neavând pregătit un nou desen a recurs la *retușarea*

fracției ½ din desenul emisiunii anterioare și la schimbarea culorii tiparului. Ast-fel, noua emisune de banderole are *valoarea* 1 BANI (cifra 1 apărând descentrată) și *tiparul* brun. Celelalte date tehnice sunt, evident, cele ale emisiunii a IV-a, respectiv: *lățimea* - 42 mm, *lungimea* - 470 mm, *liniile de sepa-*

rație sunt plasate în partea stângă la 36 (47) mm de la margine, având lungimea de 180 mm, iar *marca* este retrasă în interiorul liniilor cu 36 mm (Fig. 31, ștraif de coală conținând 12 banderole). Din această emisune posed **trei piese** care pun mai multe semne de întrebare. Astfel, imediat se observă **plasamentul** (*poziția*) ansamblului *linii de separație+marcă*. Se cunoaște că **poziția clasică** a acestuia (vezi Fig. 31 și 32) este în **partea stângă** a banderolei, retras de la margine 45 mm (până la 83 mm), marca la rândul ei fiind retrasă între linii 36 mm, pe verso aflându-se banda cu clei. La cele trei banderolele semnalate, **ansamblul linii+marcă** este plasat în **partea dreaptă** a banderolelor, cu efigia privind spre stânga în lungul liniilor, toate măsurătorile poziției clasice regăsindu-se răsturnate în **partea dreaptă** a banderolei, inclusiv banda cu clei de pe verso (Fig. 33). Toate cele trei banderole sunt expediate din același loc (Galați), la date apropiate: 9 oct., 21 oct. și 11 nov. [18]97 și către un unic adresant din București.

Dacă privim oricare din cele trei banderole în **poziția clasică**, constatăm că **marca este răsturnată**. Să fie oare o **eroare de montaj pe placa de tipar a unei mărci** (sau, poate, chiar mai multe) în momentul când s-a executat o continuare de tiraj? Sau suntem în fața unui tiraj distinct ►►►

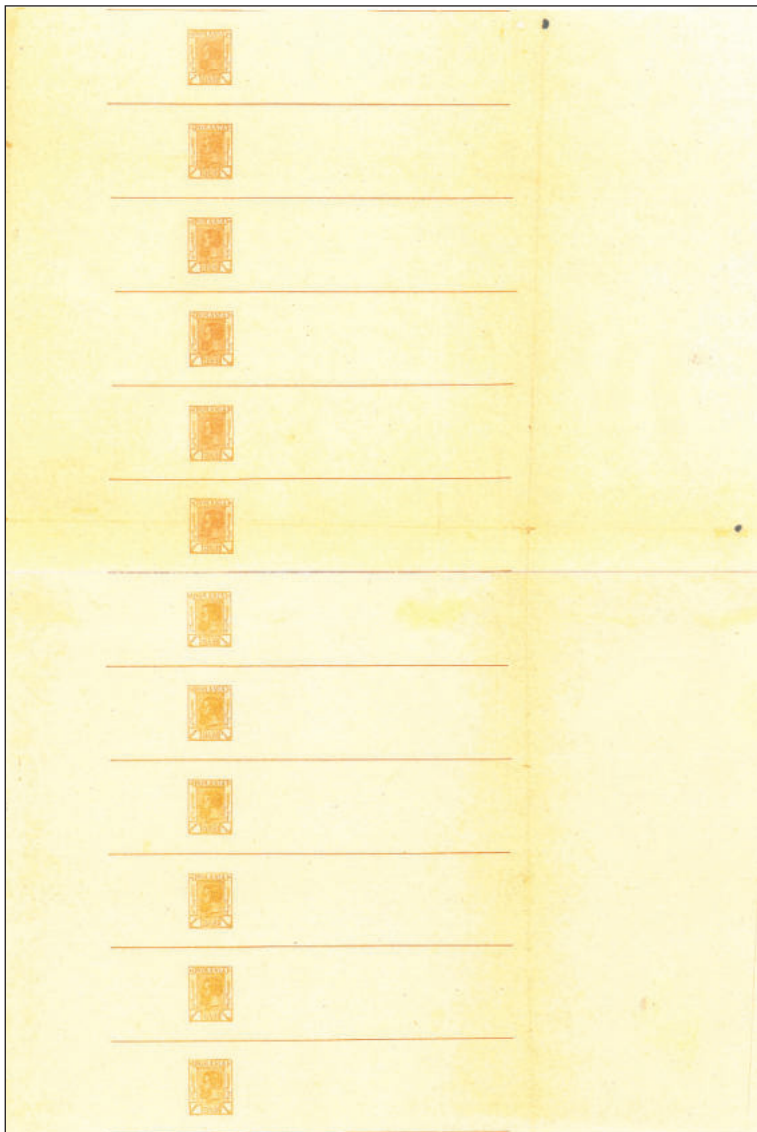

Fig. 31 - Bz. 5, ștraif de coală cu 12 banderole
Fig.31 - Wrapper 5, strip of sheet of 12 wrappers

(mai puțin plauzibil) la care ansamblul linii+ marcă a fost plasat greșit în dreapta(?). În fața unui tiraj suplimentar ar trebui să apară trimiteri și din alte localități. Această situație, însă, nu a mai fost semnalată până în prezent. Din această emisiune posed multe banderole expediate din diferite localități (PLOESCI, JASI, SLATINA, TULCEA, BUCURESCI, BUCUREȘTI - Fig. 35-39) către același adresant în anii 1896, 1897, 1898, însă doar cele expediate din **Galați** în **oct.-nov. 1897** prezintă această **anomalie(?) de plasament**.

Alte exemplare demne de semnalat din această emisiune sunt:

- dublă impresiune (Fig. 34);
- banderole cu ștampilele ambulante nr. 9 și 10: BUCUREȘTI-JASI și JASI-BUCUREȘTI (Fig. 35a, b);
- anulare a mărcii cu creionul (Fig. 36);
- ștampile publicitare: STEAUA DUNĂREI/DIAR/fondat la 1855 de/ Mihail Kogălniceanu (două modele, Fig. 37);
- pliant publicitar cu banderolă și ștampila factorului poștal (Fig. 38);
- ștampilă publicitară LIBRĂRIA/Storck&Muller/BUCUREȘTI (Fig.39);
- ștraif de coală cu 3 banderole, din care două francate suplimentar cu marca dantelată adevzivă 1 BANI *Spic de grâu* 1893, expedit extern din MUNTENI GARA 26 JAN 899 la TONGRES - Belgia (Fig. 40, *coperta 1*), plus fragment din ziarul de limbă germană transportat - NEUE FREIE PRESSE, Wien (Fig. 41);
- banderolă francată suplimentar cu 5 BANI verde *Spic de grâu* 1898, expedit București-LoCo la 1900 (Fig. 42).

Dumitru F. DUMITRU, născut la 16 ianuarie 1936 în București, România, licențiat al Facultății de Ziaristică - București (1979). Editor, grafică de carte. Preocupări filatelice: România - banderole pentru ziare (1870-1909), ștampile pentru ziare, timbre perforate ziare U(NIVERSUL) și A(VERUL). Expozate de banderole, ștampile pentru ziare. Palmares: *Aur* („Paz del Chaco”, La Paz, Bolivia - 2001), *Vermeil* (un panou - EFIRO 2008, București). Contact: ddmiti@yahoo.com

Fig. 30 - Bz. 4 cu titlul ziarului „L'Indépendance Roumaine”, 1896 (ștampile BUCUREȘCI • GARA DE NORD 26 JUN 96 și BACAU 27 JUN 896)

Fig. 30 - Wrapper 4 bearing the title of the newspaper „L'Indépendance Roumaine”, 1896 (cancellations BUCUREȘCI • GARA DE NORD 26 JUN 96 and BACAU 27 JUN 896)

Fig. 32 - Bz. 5, ansamblul linii+marcă plasat în stânga (clasic)
Fig.32 - Wrapper 5, the ensemble lines+stamp placed in the left side (classical)

Fig. 33 - Bz. 5, ansamblul linii+marcă plasat în dreapta
Fig.33 - Wrapper 5, the ensemble lines+stamp placed in the right side

Wrappers for newspapers and periodicals (1870-1909) - fourth part

Dumitru F. DUMITRU

THE FOURTH ISSUE - 1894

The fourth issue of wrappers was put into circulation in 1894. The design is the same as that of the value of 1½ BANI of the Ear wheat postage stamps issue, introduced into circulation in 1893, revealing the effigy of King Carol „with beard” in rectangle, framed left/right by an ear of wheat. The print is black on white or yellowish paper with visible blue flues. The technical data of the pattern wrapper are the following: the width between the separation lines is 42 mm and the length is 470 mm; the stamp has the dimensions of 20 x 25 mm and is retracted in the interior of the lines with 34-37 mm (Fig. 28); the separation lines are placed on the left side and are retracted with 45 up to 83 mm and have the length of 180 mm; over the stamp are 7.5 and below 8.5 mm.

The sheets on which the wrappers of this issue were printed, because it is unanimously accepted that these had 15 wrappers, were the minimum size is 470 x 630 mm (Fig. 28, the strip of the sheet had 4 wrappers)³⁾.

With this issue, the variable distance where the stamp is placed, on the left side, is worth noting: from 82 to 127 mm (Fig. 29).

An interesting item of this issue is a wrapper (Fig. 30) which, on the right side of the stamp, at 24 mm, has imprinted an advertisement of L'Indépendance Roumaine newspaper with the following configuration: at 2 mm under the separation line the name of the mentioned newspaper is printed, centered ▶▶▶▶

³⁾ To note the existence at the National Philatelic Museum of a sheet with 15 wrappers from this issue, the size of the sheet being indicated as 360x 631 mm. I point out that the presented wrappers have the length of 470 mm (and not 360 mm).

Fig. 34 - Bz. 5, dublă impresiune; litația Caphila din 16 martie 2010, preț de pornire: 75€, preț de adjudecare: 142€

Fig. 34 - Bz. 5, double impression; Caphila auction, sale #49, March 16th, 2010; starting price: €75, hammer price: €142

Fig. 35a, b - Bz. 5. ștampile de poștă ambulantă (nr. 9 și nr. 10)

Fig.35a, b - Wrapper 5. Cancellations of itinerary post (no. 9 and no. 10)

Fig. 36 - Bz. 5, anulare cu creionul

Fig.36 - Wrapper 5, cancellation by pen

on two parallel lines of 87.5 mm length, between them being a row in French language - *Votre abonnement finit le...* We believe that the print of this text was made after that of the wrapper itself, because the characters are imprinted with a non-uniform pression, a specific phenomenon of the composing/printing typographic system named monotype (the letters are picked one by one). The wrapper has the departure cancellation (rather clogged) BUCURESTI x GARA DE NORD x 26 JUN 96 and an arrival cancellation (extremely clear) BACAU x 27 JUN 896. This wrappers issue circulated until 1896, when as a result of the postage decrease for the dispatch of the newspapers from 1½ BANI to 1 BAN, by a little *retouch* made to the negative of this issue and changing the color, a new wrappers issue was put into circulation.

THE FIFTH ISSUE - 1896

The fifth issue of newspapers wrappers was put into circulation in 1896. Due to the fact that the postage for printings was reduced from 1½ BANI to 1 BAN, the Post not having prepared a new design had recourse to the *retouch* of the fraction ½ of the prior issue and to the change of the print color. Therefore, the new wrapper issue has *the value* of 1 BANI (the letter 1 appearing decentred) and the print is brown. The other technical data are obviously those of the IV-th issue, respectively *the width* - 42 mm, *the length* - 470 mm, *the separation lines* are placed in the left side at 36 (47) mm from the margin, having the length of 180 mm, and *the stamp* is retracted inside the lines with 36 mm (Fig. 31, strip of sheet containing 12 wrappers). I own **three items** of this issue which rised many questions. What is immediately noticeable is **the placement** (*the position*) of the **ensemble of the separation lines + the stamp**. It's known that the **classical posi-**

Fig. 37 - Bz.5. ștampile publicitare STEAUA DUNĂREI
Fig. 37 - Wrapper 5. Advertising cancellations STEAUA DUNĂREI

Fig. 38 - Bz. 5 și pliant publicitar, cu goarna factorului poștal (semnalată cu săgeată albastră)
Fig.38 - Wrapper 5 and advertising folder, with the postman bugle (indicated by the blue dart)

tion of it (see Fig. 31 and 32) is in the **left side** of the wrapper retracted 45 mm from the margin (up to 83 mm), the stamp in its turn being retracted 36 mm between lines, with the adhesive tape on the back.

At all three mentioned wrappers, **the ensemble lines+stamp is placed on the right side of the wrappers**, with the effigy looking

to the left along the lines, all measurements of the classical position being found upside down on the right side of the wrapper, including the adhesive tape on the back (Fig. 33). All three wrappers are sent from the same place (Galați), within a short time frame: Oct. 9th, Oct. 21st and Nov. 11th [18]97 and to a sole recipient from Bucharest. ▶▶▶

If we look at either of these 3 wrappers in **classical position**, we notice that the stamp is upside down. Could it be a **mounting error on the printing plate of a stamp** (or even more) made when the continuation of the edition was done? Or are we looking at a new specific edition (less plausible) where the ensemble lines+stamp was wrongly placed on the right side(?). For a supplementary new edition, dispatches from other cities should appear. But there has been no sign of this until now. I own many wrappers of this issue, sent from different cities (PLOESCI, JASI, SLATINA, TULCEA, BUCURESCI, BUCURESTI - Fig. 35 - 39) to the same recipient in 1896, 1897, 1898, but only those sent from **Galați in Oct-Nov 1897** presents this **placement anomaly(?)**.

Other examples of this issue worth mentioning are :

- double impression (Fig. 34);
- wrappers with itinerant cancellations no. 9 and 10 BUCURESTI-JASI and JASI-BUCURESTI (Fig. 35a, b);
- cancellation of the stamp in pencil (Fig. 36);
- advertising cancellations STEAUA DUNĂREI/DIAR/founded in 1855 by/Mihail Kogălniceanu (two models, Fig. 37);
- advertising folder with wrapper and postmark of the postman (Fig. 38);
- advertising cancellation LIBRĂRIA/Storck&Müller/BUCURESTI (Fig. 39);
- strip of sheet with three wrappers, two of them being supplementary franked by the adhesive perforated stamp of 1 BANI Ear Wheat 1893, sent abroad from MUNTENI GARA 26 JAN 899 to TONGRES - Belgium (Fig. 40, cover 1) plus a fragment of the transported newspaper of German language - NEUE FREIE PRESSE, Wien (Fig. 41);
- Wrapper supplementary franked by green 5 BANI Ear Wheat 1898, sent București - Loco in 1900 (Fig. 42).

**Fig. 39 - Bz. 5. ștampilă publicitară
LIBRĂRIA Storck&Müller - BUCURESTI
Fig. 39 - Wrapper 5. Advertising cancellation
LIBRĂRIA Storck&Müller - BUCURESTI**

**Fig. 41 - Fragment din ziarul expedit în Belgia,
descoperit în interiorul banderolei din Fig. 40, coperta 1
Fig. 41 - Fragment of the newspaper sent in Belgium,
discovered inside the wrapper from the Fig. 40, cover 1**

**Fig. 42 - Bz. 5, francare suplimentară cu 5 BANI 1899
Fig. 42 - Wrapper 5, supplementary franking with 5 BANI 1899**

Dumitru F. DUMITRU, born on January 16th, 1936 in Bucharest, Romania, graduated of the Faculty of Journalism - Bucharest (1979). Editor, book design. Philatelic preoccupations: Romania - wrappers for newspapers (1870-1909), cancellations for newspapers, perforated stamps newspapers U(N)IVERSUL and A(VE)RUL. Exhibits with wrappers, cancellations for newspapers. Palmares: Gold („Paz del Chaco”, La Paz, Bolivia - 2001), Vermeil (one frame - EFIGRO 2008, Bucharest). Contact: ddmiti@yahoo.com

Astrofilatelia încotro?

Piese de poștă cosmică ori obiecte suvenir zburate în spațiu?

Florin PATAPIE-RAICU

La 20 noiembrie 1998 o rachetă rusească *Proton K* era lansată de la cosmodromul Baikonur (Fig. 1), transportând ca sarcină utilă modulul *Zarya* - prima *cărămidă cosmică* a actualei Stații Cosmice Internaționale (ISS - acronimul de la *International Space Station*). Peste două săptămâni, la 4 decembrie 1998, naveta spațială americană *Endeavour* decola de la Kennedy Space Center (Fig. 2), purtând în call modulul *Unity* - cea de-a doua *cărămidă spațială* constitutivă a ISS, care a fost cuplată peste trei zile la modulul rusec. După aproape 12 ani am ajuns în prezent la etapa în care, cu întârzieri și cheltuieli suplimentare față de ceea ce se planificase, ISS este finalizată, iar dacă privim în urmă remarcăm căde eforturi economice și politice au fost necesare pentru a atinge acest scop.

După încheierea perioadei *Războiului rece* și căderea *Cortinei de fier*, marile puteri cosmice - care fuseseră prinse până atunci într-o acerbă *Cursă spațială* - ajungeau, în baza unor acorduri și tratate interguvernamentale, la momentul realizării în comun a celui mai mare satelit artificial al Pământului și, în același timp, a celui mai scump obiect construit vreodată de către pământeni. Alături de SUA și Rusia, la realizarea acestui proiect costisitor s-au asociat și alte țări cu suficientă experiență câștigată anterior în domeniul spațial, cât și cu posibilități financiare corespunzătoare, cele cinci agenții implicate în proiectul ISS fiind NASA (Agenția Națională Aerospațială a SUA), ESA (Agenția Spațială Europeană), RKA (Agenția Spațială a Federației Ruse), JAXA (Agenția de Explorare Aerospațială a Japoniei) și CSA (Agenția Spațială a Canadei). Noi ceilalți, majoritarii rămași pe Pământ, în condiții bune de vizibilitate nocturnă putem observa cu ochiul liber și putem fotografia ISS evoluând pe ceea ce

Fig. 1

numim - la modul poetic - bolta cerească, iar minoritarii astrofilatiști au avut grijă ca - de la data lansării primei componente a ISS - să ne procurăm în permanență, uneori cu destulă dificultate, piesele corespunzătoare legate de orice nou astro-eveniment la ISS, pe care le-am așezat cu grijă în colecțiile de profil.

ISS este operată de expediții ale unor echipe, care mențin o prezență umană neîntreruptă la bordul stației începând cu data de 2 noiembrie 2000, la două zile după lansarea pe 31 octombrie 2000 de la Baikonur a *Expediției 1* cu o rachetă *Soiuz U* în misiunea *Soiuz TM-31* (Fig. 3). Echipajul *Expediției 1* a fost constituit din astronautul american Bill Shepherd - comandant, cosmonauții ruși Iuri Gidzenko și Serghei Krikaliy - ambii ingineri de zbor. Acest prim echipaj a avut sarcini de asamblare a noilor elemente constitutive ale stației (incluzând laboratorul american *Destiny*, adus la ISS de naveta *Atlantis* în misiunea STS - 98) și de realizare a primelor experimente științifice la bordul ISS.

Dar înainte de misiunea *Expediției 1* la bordul ISS (și deci înainte de începerea misiunilor curente, care au fost numerotate la modul simplu și clar, începând cu

cifra 1) a avut loc misiunea STS - 101 a navetei spațiale *Atlantis*, care a decolat de la KSC pe data de 19 mai 2000 spre ISS (Fig. 4), incluzând în echipaj pe cosmonautul rus Iuri Usaciov - veteran de pe fosta stație spațială sovietică *Mir* (iar acum specialist al misiunii navetei la ISS) și pe astronauta americană Susan Helms, aceștia doi fiind primii pământeni care au pășit la bordul Stației Cosmice Internaționale. Scopurile misiunii au fost de a aproviziona stația cu cele necesare expedițiilor propriu-zise viitoare, de a schimba atitudinea acestora (mai pe înțelesul nespecialistului, de a ridica stația pe orbită circumterestră) de la 370 km la 402 km, de a instala un nou sistem de radio-telemetrie, de a înlocui două din cele șase baterii electrice ale modulului *Zarya* și de a instala o nouă unitate de memorie care poate stoca date la bord atunci când stația nu se află în comunicație cu stațiile de urmărire de pe Pământ. Cu ocazia vizitei sale în modulul *Zarya*, Usaciov, școlit anterior în ștampilografia de pe stația *Mir*, a adus în bagajul personal la bordul ISS și primele ștempluri pe care le va folosi la modul neoficial (mai precis, în mod pur privat) pentru confecționarea unor piese de ►►►

asa-zisă poștă cosmică, piese a-duse ulterior pe Pământ în *colaborare* cu astronauti americani de pe nave, pentru a fi valorificate într-o frățească *joint venture*!

În Fig. 5 este reproducută amprenta ștampilei neoficiale cu dată variabilă^[1], adusă de către Usaciov pe modulul *Zaria* și folosită ca ștampilă obliterantă pentru francaturile plicurilor destinate a deveni (așa după cum vom vedea mai jos că sunt numite de către Poșta Rusiei) *souveniruri de poștă cosmică*, aici având data de 14 septembrie 2000, adică la momentul aflării misiunii STS-106 (cu naveta *Atlantis*) la bordul ISS. Echipajul americano - rus al navei a fost format din americanii Terrence W. Wilcutt, Scott D. Altman, Edward T. Lu, Richard A. Mastracchio și rușii Iuri Malencenko, Boris Morukov. Rușii au asigurat ștemplurile iar americanii - transportul *pieselor souvenir* înapoi pe Pământ cu naveta *Atlantis*.

În Fig. 6 este ștampila de bord octogonală aplicată pe *plicurile souvenir* obliterare la bordul segmentului rusesc al ISS, iar în Fig. 7 este amprenta de format mic a unei ștampile circulare complementare care indică numărul *Expediției* aflate la bordul ISS în momentul obliterării unui astfel de plic (aici *Expediția* cu numărul 20). Uneori se folosesc și alte ștampile, pentru a *împodobi* suplimentar piesele confecționate: un exemplu este amprenta cașetului bilingv americano-rus din Fig. 8, inspirată în aceeași manieră gen *joint venture* de un *logo* american utilizat la momentele de început ale construcției ISS pentru ilustrarea plicurilor astrofilatelice americane dedicate zborurilor navetelor la stație. Textul acestui cașet bilingv este însă dedicat unei perioade de utilizare limitată în timp, traducerea sa fiind următoarea: *Stația Spațială Internațională, Iulie 2000, poșta cosmică, modulul de serviciu „Zvezda”*.

La scurt timp după lansarea la 8 martie 2001 a navei *Discovery* (misiunea STS - 102), avându-i la bord și pe cei trei membri ai

Expediției 2 formată din același *sui generis dealer* astrofilatelist rus, comandant Iuri Usaciov și din doi ingineri de zbor americani, Susan Helms și James Voss, pe piața filatelică liberă au apărut piese al căror statut nu era clar, dar fiind prezentate ca aparținând așa-numitei *poște cosmice*. Ofertele aveau - ca întotdeauna - prețuri piperate, astfel încât astrofilateliștii cu activitate organizată au început investigațiile necesare pentru a afla ce statut exact au aceste piese. Precizăm că piesele văzute de noi sunt atât de origine rusă în ceea ce privește francatura, ștampilele și suporturile sub formă de plicuri, dar și de origine americană în ceea ce privește francatura și plicurile suport. Există chiar și plicuri cu francaturi *mixte*/multinaționale ca de exemplu în cazul *Expediției 3*, francatura unui plic de acest gen fiind japonezo-ruso-americană^[2], dar având ca însemne (oficiale și neoficiale), la fel ca și plicurile *solo* americane - printre altele - ștampila de bord octogonală rusească și ștampila privată rotundă format mic, tot rusească, cu numărul *expediției*, chiar dacă la momentul discuțiilor interguvernamentale în vederea stabilirii vecinătăților segmentelor pe ISS, Japonia a refuzat să aibă un segment vecin cu cel al Federației Ruse din cauza unor bine cunoscute probleme teritoriale rămase încă nerezolvate după al Doilea Război Mondial.

Ca o observație generală se cunoaște faptul că NASA (probabil

și alte agenții spațiale, cu excepția celei ruse) nu agreează și în fapt interzice astfel de realizări cu scop evident speculativ. Francatura japoneză de pe acel plic nu are de altfel nicio legătură cu participarea japoneză la ISS, prezența sa pe plicul respectiv explicându-se prin aceea că punctul de plecare al trimiterii, inițial una poștală între Japonia și Federația Rusă, a fost Expoziția filatelică mondială *Philanippon 2001*; această *manevră* de a expedia inițial astfel de plicuri de la manifestări filatelice internaționale, care apoi sunt direcționate spre ISS, a devenit însă una frecvent practică, urmărindu-se să se certifice cât mai *solid* traseul ulterior către ISS, cu garantarea de rigoare a statutului de *poștă cosmică* a respectivei piese, traseu altfel complet inaccessibil unui astrofilatelist de rând, căruia i s-ar refuza la orice oficiu poștal din lume acceptarea unei astfel de trimiteri spre ISS deoarece pur și simplu nu există stabilită niciăieri pe Pământ, nici chiar în Federația Rusă, o taxă poștală pentru o astfel de rută cosmică, la fel de neștiută astrofilatelic precum sunt căile Domnului! Activitatea de confecționare a acestor tipuri de piese neoficiale de așa-zisă poștă cosmică a continuat însă de-a lungul anilor 2001-2008 în cadrul neoficiale și deja consacratei colaborări fructuoase spațiale ruso-americane în domeniul transportului plicurilor... goale!

Îmi permit să vă prezint în continuare o dovadă a ►►►

acestor activități lucrative (chiar cu referire la ștampila din Fig. 5), și anume, un fragment dintr-un e-mail datat 15 octombrie 2003, provenit dintr-un schimb de mesaje cu prietenul meu Gordon Ducote, la acea vreme președintele Clubului colecționarilor astrofilateliști de la Johnson Space Center din Houston, care îmi scria, printre altele (în contextul situației neplăcute în care nu primisem de la Houston măcar un exemplar al unui plic cu ștampila specială a cărei machetă o făcusem, în două variante, pentru WSC - World Space Congress 2002 în Houston - *Congresul Mondial al Spațiului* de la Houston din anul 2002):

Înțeleg frustrarea dumneavoastră atunci când este vorba să obții un plic obliterat cu o ștampilă pe care ai machetat-o tu însuși. Povestea mea este asemănătoare, și anume, atunci când a fost lansat modulul rusesc Zvezda la ISS, am depus la bordul său (mă aflam acolo, la Baikonur) un număr de logo-uri, insigne, folii aurite și 20 de plicuri cașetate pentru a fi ștampilate la bord ... „taxa” către ruși a fost jumătate din tot ceea ce depusesem la bord deoarece ei furnizau ștampilă și tot ei ofereau călătoria pe orbita terestră. După ce echipajul misiunii [navetei Atlantis] STS - 106 a returnat piesele zburate de modulul Zvezda, le-am primit și eu pe ale mele și, în mod corect, am trimis jumătate din fiecare către omologul meu rus. O lună mai târziu, directorul Centrului nostru a auzit de plicuri și m-a informat că este o acțiune contrară politicii NASA aceea de a zbura materiale filatelice la bordul navetelor spațiale și, prin urmare, mi-a confiscat cele zece plicuri, toate fiind semnate de către membrii echipajului STS la bordul ISS - prima dată când au făcut acest lucru. Am fost tare dezamăgit. În cele din urmă, omologul meu rus a aflat de problema mea și mi-a dat înapoi unul din cele 10 plicuri [cu care mă taxase]. Celelalte 9 plicuri stau și acum într-un seif în

Fig. 3

clădirea mea de la JSC [Johnson Space Center] și nu pot să obțin eliberarea lor. Crudă pedeapsă!

În septembrie 2009, dl. Igor G. Rodin - președinte al Comisiei de Astrofilatelie a FIP, a adresat o scrisoare d-lui Aleksander Kiselev, Director general al Poștei Rusiei, cu cererea de a clarifica statutul unui ștemplu nou^[3], livrat la bordul ISS în luna octombrie a anului 2008.

Iată răspunsul oficial primit de la Poșta Rusiei, al cărui text scurt și concis este următorul:

Către Președintele Comisiei de Astrofilatelie - FIP, I. G. Rodin

Stimate Igor Gheorghievici Rodin,

Ca răspuns la cererea Dvs. referitoare la statutul ștampilei speciale „Poșta Rusiei. Segmentul rusesc. Bordul ISS” doresc să vă informez următoarele: acest ștemplu cu mecanism de schimbare a datei pentru obliterare specială este marcă oficială emisă de către FGUP „Poșta Rusiei” (Federal State Unitary Enterprise “Russian Post”, conform traducerii în limba engleză din buletinul Flash nr. 109/2009 a textului respectivei scrisori).

Dl. căpitan Igor Rodin ne reamintește apoi următoarele:

Începând din luna octombrie a anului 2008 și până acum, ștampila de bord oficială rusească s-a

aflat la bordul Stației Spațiale Internaționale. Astfel, Poșta Rusiei continuă tradiția de ștampilare a materialelor filatelice la bordul stațiilor spațiale. Această tradiție a fost începută de Poșta Sovietică în anul 1978 la bordul stației spațiale sovietice Saliut-6 și a fost menținută la bordul stațiilor Saliut-7 și Mir până în anul 2001.

Din anul 1998 cosmonauții ruși au ștampilat plicuri cu un număr de ștampile **suvenir** [sublinierea noastră] la bordul Stației Spațiale Internaționale. Dar primul ȘTEMPLU de bord oficial a fost livrat la ISS doar în octombrie 2008.

Apoi, în același text, dl. Igor Rodin face următoarele precizări:

Primul ștemplu de bord oficial a ajuns la ISS la data de 14 octombrie 2008, atunci când nava cosmică Soiuz TMA-13 a livrat la ISS o nouă ștampilă de bord de formă circulară, cu diametrul de 35 mm și cu următorul text:

- În partea de sus a ștampilei - **Poșta Rusiei**

- Deasupra datei - **Segmentul rusesc**

- Sub dată - **Bordul ISS**

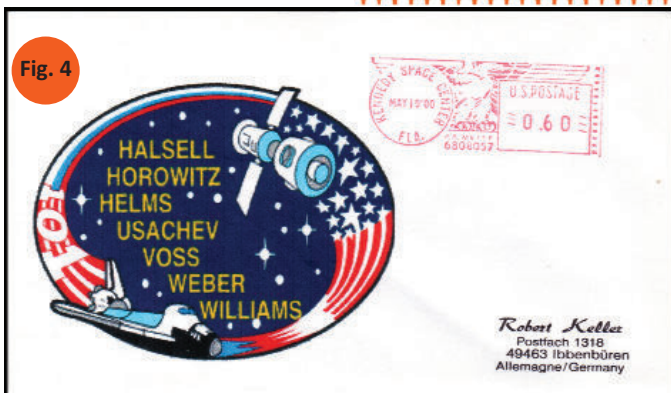
De-a lungul unui an am primit informații de la cosmonauții ruși, de la oficialii Corporației Rachețelor și de la oficialii ai Agenției Spațiale a Federației Ruse, precum că noua ștampilă de ▶▶▶

bord reprezintă o ștampilă oficială.

Prima ștampilare oficială cu noua ștampilă de bord s-a realizat pe 18 octombrie 2008 la bordul ISS. În aceea zi, în conformitate cu calendarul de zbor, cosmonauții ruși Serghei Volkov, Oleg Kononenko și Iuri Lonciakov au ștampilat plicuri în cadrul așa-numitelor activități cu caracter de **simbol-suvenir** [sublinierea noastră]. Câteva duzini de plicuri au fost obliterate cu noul ștampilă și cosmonauții care erau în aceea zi la bordul stației au semnat respectivele plicuri.

Plicul din Fig. 9, ilustrat cu portretul lui Konstantin Eduardovici Tiolkovski, este francat cu un timbru rusesc adevziv cu valoarea nominală de 3 ruble. Ștampila de bord oficială, descrisă mai sus, obliterează acest timbru a cărui valoare nominală reprezintă nu mai mult decât valoarea taxei poștale la acel moment (18 octombrie 2008) pentru o scrisoare simplă de suprafață (dacă vreți mai pe înțelesul oricui, la... suprafața Pământului) transportată pe teritoriul Federației Ruse. Dar plicul respectiv este zburat/plimbat în spațiul cosmic la bordul ISS (și apoi retur pe Pământ) cu pretenția că este o trimitere de așa-numită **poștă cosmică**. Din păcate, deși s-a ocupat de oficializarea unei ștampile **cosmice** de bord, Poșta Rusiei nu a stabilit niciodată vreun **tarif de Poștă cosmică**, așa cum ar fi fost normal și obligatoriu pentru un astfel de serviciu. Iar cele 3 ruble ale francaturii poștale nu pot acoperi nici a șaisprezecea mia parte (mai exact, la cursurile valutare de astăzi, când scriu și rescru aceste rânduri, cifra de la numitorul fracției este 16096) din costul unui plic transportat poștal în Cosmos, și iată de ce: la nivelul anului 2004 (și cu atât mai mult la nivelul anului 2008, când a apărut respectiva ștampilă oficială la bordul ISS - segmentul rusesc) costul transportului pe orbită circumterestră per kilogram era de 80.000\$ USA, deci costul transportării unui plic cu masa de 20 grame ar fi de minimum 1.600 \$ USA. Cam prea mult

Fig. 4

chiar și pentru posibilitățile unui colecționar cu dare de mână! Spun **colecționar** și nu **filatelist**, deoarece plicul suvenir cu cele șase autografe ale celor trei cosmonauți menționați mai sus și respectiv ale celor 3 astronauți (Greg Chamitoff, Michael Fincke și Richard Garriott), aflați în aceea perioadă de timp la bordul Stației Cosmice Internaționale, capătă brusc o valoare mult mai mare pentru colecționarii de autografe. Filateștiții nu ar trebui să dea niciun fel de importanță acestor autografe, care nu sunt însemne poștale, deci nu sunt nici elemente filatelice!

Să nu uităm că prin anii '60 apăruse moda plicurilor tematice **Cosmos** purtătoare de autografe ale cosmonauților/astronauților, că și la noi în România apăruse un exponat ultra-premiat deoarece conținea astfel de plicuri cu autografe ale tinerilor eroi spațiali, dar că a scurt timp, în baza unor regulamente astrofilatelice FIP clare și precise, acest tip de exponate a fost exclus din competiții. Apoi a debutat tradiția sovietică, amintită și de dl. Rodin, a plicurilor ștampilate la bordul stațiilor spațiale sovietice, care pe lângă respectivele ștampile - oficiale sau private - erau completate și cu semnăturile cosmonauților prin mâna cărora ar fi trecut respectivele plicuri. Semnăturile, chipurile, se doreau a fi un fel de autentificare a prezenței respectivelor plicuri la bordul uneia sau alteia din stațiile spațiale sovietice (ca și cum cele 3-4 sau mai multe ștampile diferite nu ar fi fost

deajuns), dar în realitate au reprezentat mai ales succesul unui **lobby** aproape agresiv din partea colecționarilor de plicuri cu autografe, care astfel au revenit **pe o altă ușă** la plicurile simplu autografate și proaspăt exmatriculate din competițiile expoziționale, plicuri care până atunci avuseseră **deficiența** că nu erau zburate în spațiul cosmic! Latura lucrativă a acestor operațiuni inutile din punct de vedere astrofilatelic a avut mult de câștigat, prețul unor astfel de piese devenite inaccesibile colecționarilor de rând fiind în continuare creștere pe piața liberă iar sumele de bani în valută, obținute din comercializarea respectivelor piese, fiind repartizate între **dealeri** și cosmonauții/astronauții semnătari ai acestor plicuri. Cosmonauții se obișnuiseră încă de la finele epocii sovietice cu ideea că partea lor de câștig din valorificarea acestui gen de plicuri face parte firească din salariul/venitul lor, iar după decesul **cursei spațiale** și începutul **cursei în echipă**, acest **sindrom lucrativ** s-a transmis și astronauților de la NASA. Pe de altă parte, pe piața liberă au apărut multe falsuri ale acestui gen de **piese suvenir** zburate în Cosmos, care au determinat chiar procese în instanță, intentate de către cei păcăliți și pierdute de către cei care, cu sau fără bună știință, au intermediat vânzarea lor ca piese autentice. Persoane cu aură de respectabilitate în viața filatelică vest-europeană și-au pierdut în instanță atât o

parte din agoniseala de o viață, cât și prestigiul filatelic, dispărând brusc pentru o bună bucată de vreme din lumea *hobby*-ului nostru!

Costul transportului spațial al unui astfel de plic a fost și mai mare la nivelul anului 2008 (atunci când s-a utilizat în premieră ștampila oficială în discuție), ținând cont de devalorizarea dolarului în cei patru ani, din 2004 (an pentru care cunoaștem costurile per kilogram lansat în spațiul cosmic) până în 2008, cât și de creșterea în termeni reali, în același interval de timp, a costurilor per kilogram în cazul unei lansări spațiale americane sau rusești.

Să ne întoarcem la operațiunea dificilă și fără importanță în economia activităților specifice la bordul unei stații spațiale, cea de ștampilare și semnare a plicurilor. Ștampilarea unui plic în imponderabilitate este o activitate foarte greoaie, care necesită mult timp chiar și pentru rezolvarea unui singur plic, plus prezența a patru brațe, deci a doi cosmonauți, unul ținând plicul de margini cu ambele mâini pe un suport pentru a nu pluti liber în interiorul stației, iar celălalt, pricteput în aplicarea cât de cât bine a unei ștampile, sprijinit în coate și deplasând antebrațele, cu ștemplul ținut în ambele mâini, pe traiectoria unui arc de cerc spre *ținta filatelică* reprezentată de francatura pur simbolică a unui timbru adeziv cu valoarea nominală de 3 ruble! Dacă credeți cumva că nu aceasta este procedura, la descrierea succintă de mai sus puteți afla detalii suplimentare de la membri ai grupurilor de cosmonauți. Mie, ca fizician cunoscător în cele relative la spațiul imponderabil, aceste aspecte mi-au fost confirmate mai întâi în anul 1985 de către cosmonautul Dumitru Dediu, dublura cosmonautului zburător Dumitru Prunariu, apoi și de către acesta. Iar timpul alocat sarcinilor tehnicoștiințifice de îndeplinit în spațiul cosmic este foarte prețios și agențiile spațiale nu-și pot permite să-l piardă pentru astfel de operațiuni,

pe care rușii le includ în cadrul așa-numitelor *activități cu caracter de simbol-suvenir*! În fapt, încă din vremea Uniunii Sovietice, aceasta era și a rămas, pe de o parte, o activitate tradițională de propagandă și, pe de altă parte, una de obținere a unor sume importante de bani de la filателиști naivi ori de la colecționari pragmatici de autografe.

În ceea ce mă privește, această ștampila „suvenir” care este la bordul ISS nu mă interesează în calitate de colecționar astrofilatelist. Însuși cuvântul *SUVENIR* din textul răspunsului oficial al Poștei Rusiei spune CEVA care te face să fii foarte circumspect!

Iar în timp, între ștampila privată din Fig. 5 și ștampila oficială de pe plicul din Fig. 9 a mai existat (și se pare că încă mai există și acum *în funcțiune*) o a doua ștampilă privată la bordul segmentului rusesc al ISS, folosită tot ca ștampilă obliterantă, pe care eu am văzut-o cu cea mai timpurie dată ca fiind cea de 18 iunie 2007; în Fig. 10 prezint această ștampilă certamente privată, având data de 30 august 2009, când știm de la Poșta Rusiei că la bordul segmentului rusesc al ISS exista deja ștampila oficială cu mai bine de zece luni înainte! Nu m-a mai mirat nici faptul că pe o piesă *de gen*⁽⁴⁾ am văzut ambele aceste două ștampile, privată și respectiv oficială (aici ambele neobliterante!), cu aceeași dată de 29 mai 2009!

La foarte scurt timp de la anunțul existenței acestei ștampile oficiale de poștă cosmică la bordul segmentului rusesc al ISS, în mediile astrofilatelice internaționale a apărut o știre foarte gravă pentru viitorul astrofilateliei ruse și pentru posibilitatea continuării de către noi (în condițiile cât de cât decente de acces la oficiul poștal din Baikonur după 1975 și până în anul 2010) a colecționării pieselor astrofilatelice rusești *standard*, dar autentice, așa cum sunt în mod clar definite piesele astrofilatelice prin reguli foarte bine stabilite. Pentru prima dată după deschiderea filatelică a cosmodromului Bai-

Fig. 5

konur la finele anilor '70 ai secolului trecut, se pare că începând cu startul misiunii spațiale Soiuz TM-18 la ISS (2 aprilie 2010) nu mai există practic documente filatelico-poștale care să ateste startul acestei misiuni, probabil ca și în cazul următoarelor. Oficiul poștal principal din Baikonur a fost închis, zice-se pentru renovare, iar ministrul rus al poștelor a adunat toate ștemplurile, care au fost duse imediat la **Moscova**. La data de 2 aprilie 2010 s-a anunțat și aplicarea unor noi reguli, cu evident *miros* totalitar, referitoare la realizarea unor posibile piese astrofilatelice (probabil la cele două birouri poștale încă deschise, Baikonur-1 și Baikonur-5): sunt acceptate spre a fi ștampilate cu o unică ștampilă doar plicurile de producție oficială rusă, înțelegând prin aceasta întregerile poștale rusești și, probabil, plicurile *blanco* de fabricație rusească (oare or fi ușor de recunoscut?) francate nu știm cu ce timbre adezive - rusești și/sau kazahe? Prezentarea spre ștampilare a plicurilor ilustrate și francate corespunzător din domeniul privat a fost respinsă, iar respectivii realizatori (ai foarte reușitelor plicuri din ultimii ani) au fost efectiv alungați din Baikonur. Să nu uităm că această operațiune, pe care astrofilателиști europeni o pun pe seama unui plan mai vast de întoarcere la epoca monopolistă de stat sovietică, a început mai întâi cu suprimarea accesului la Arkalik (o locație de referință în cazul aterizării capsulelor *Soiuz* la revenirea echipajelor pe Pământ) pentru cererile astrofilателиștilor, ►►►

persoane individuale sau mici realizatori/*dealer*-i ruși, apoi cu recenta desființare a oficiului de *Poștă militară* de la Baikonur, cu ale cărui ștempluri se realizau variante interesante și foarte apreciate ale pieselor de start.

Și pentru ca această *colivă* a posibil din nou decedatei astrofilatelii ruse/sovietice să aibă și o cireașă în vârf, trebuie să facem o precizare în legătură cu noua ștampilă de bord la segmentul rusesc al ISS, precizare pe care dl. Igor Rodin, președinte al Comisiei de Astrofilatelie - FIP, a omis-o în descrierea făcută: această ultimă(?) ștampilă cosmică de bord, prin omisiunea în descrierea făcută de dl. Rodin, vă va mira în plus la modul neplăcut și vă va convinge ca și pe mine că vin vremuri negre pentru astrofilatelia Baikonurului, asemănătoare ori identice cu cele triste din vremea URSS, când prin sistemul monopolist de stat al editurii *Mejdunarodnaja Kniga* se ofereau la export, contra valută, piese false, veritabile surrogate cu pretenții astrofilatelice, care erau ștampilate la Moscova fie la o mașină de tipărit plană, fie - după anii '70 - cu *ștampile duplicate* care imitau la modul *incomplet* ștampilele autentice ale oficiului poștal central

din Baikonur; așa după cum spuneam mai sus, există o parte omisă în descrierea amprenteii ștampei oficiale rusești din buletinul *Flash*:

- Sub textul **Bordul ISS**, pe partea interioară de jos a cercului este scris (ATENȚIE!!!)

- **MOSCOVA 101000**, acesta fiind Oficiul Poștal Central din capitala Federației Ruse!

Dar unde este pe ștampilă, în conformitate cu regulile astrofilatelice, denumirea locului de start, adică... **Baikonurul**?

No more comments!

Bibliografie/Bibliography

- [1] Julius Cacka, „Kosmische Post” auch von der ISS?, Weltraum Philatelie nr.192 (februarie / February, 2002), p. 48
- [2] <http://astrophilatelist.com/index/0-570>
- [3] Igor G. Rodin, The first official postmark is on board of the International Space Station, buletin FIP/FIP *Flash* Bulletin nr. 109/2009 (decembrie/December), p. 19 – 20
- [4] http://astrophilatelist.com/index/sp_ph_20_from_austrian_national_philatelical_exhibition_to_the_iss/0-959

Florin PATAPIE-RAICU, născut la 27 martie 1950, licențiat al facultății de fizică a Universității *Al.I. Cuza* din Iași, cercetător științific principal cu activitate în domeniul biofizicii membranelor celulare și în cel al științei materialelor cu aplicații în aeronautică și în energia nucleară. Domeniile de specializare filatelice: astrofilatelia, filatelia tematică axată în principal pe istoria științei, de la micro- la macrocosmos; machetator a peste 250 de ștampile ocazionale (în țară, dar și în străinătate), al unui număr similar de ilustrații pentru plicuri ocazionale și al unor întreguri poștale, autor a peste 200 de articole filatelice în diverse publicații din țară și din străinătate. Președinte al Societății Filatelice Moldova-Iași. Contact: flpatapie@yahoo.com

StampLand

Link to World

<http://www.stampland.net/>

Recenzie de pe capota mașinii timpului (*micro-pamflet*)

Florin PATAPIE-RAICU

Tocmai am lecturat numărul dublu 1-2/2010 al publicației fals intitulată *revistă de cultură filatelice*. De câteva numere, la fel de duble (ca la *table*) respectiva publicație ni se pare a se fi transformat dintr-un simplu tabloid de scandal filatelic într-unul... SF, și iată de ce: în acest număr dedicat lunilor **ianuarie-februarie** 2010 (dar lansat pe piață abia la... începutul lunii **august** 2010) putem citi recenziile pentru două numere ale revistei *Studii filatelice brașovene*, si anume, pentru nr. 1 (14)/2010 - apărut în **martie** 2010, respectiv pentru nr. 2 (15)/

2010 - apărut în **iunie** 2010! La început am crezut că, scormonind prin podul sediului federației după vreun *Cap de bour* rătăcit (dar rapid valorificabil!) sau prin subsolul respectivei clădiri din *Boteanu 6* (după ce s-a scos apa în vremea mandatului altui președinte), cel care recunoaște cu emfază chiar din primul rând al acestui număr dublu că ne conduce **de douăzeci de ani** fără întrerupere (dar, subliniind noi, cu vreo două mari perioade de ilegalitate juridică), ar fi găsit vreun artefact de genul mașinii timpului din romanul *The Time Machine* al lui Herbert George Wells! Mai ales că în pri-ma parte, cea de

scandal - specifică respectivului tabloid de... *cultură filatelică*, ne este prezentată fotocopia unui document oficial datat... **07.05.2010!** Din simplul motiv că reportul la *Loto 6 din 49* pentru premiul cel mare se menține după 7 martie 2010, ne-am lămurit rapid că aici este vorba mai degrabă de un talmeș-balmeș al unei cronologii de cri-ză, iar mașina timpului nu se află în mâna celui pentru care, ca și în romanul **După douăzeci de ani** al lui Alexandre Dumas, ar trebui trasă LINIA FINALĂ la conducerea, cum îi place să spună, *mişcării filatelice*, devenind astfel pentru noi *The Invisible Man*!

Astrophilately - Quo vadis?

Space mail or souvenir items flown in space?

Florin PATAPIE-RAICU

On November 20, 1998 a Russian *Proton K* rocket was launched from Baikonur cosmodrome (Fig. 1), carrying the payload module *Zarya* - the first brick of the actual *International Space Station* (ISS - the acronym for its name). After over two weeks, on December 4, 1998, the space shuttle *Endeavour* took off from Kennedy Space Center (Fig. 2), carrying as payload the *Unity* module - the ISS second constitutive space brick, which was docked over three days at the Russian module. After nearly 12 years we have now reached the stage where, with delays and additional costs as planned, the ISS is completed, and if we look back, we can note how much political and economical efforts were needed to achieve this goal.

After the *Cold War* and the collapse of the *Iron Curtain*, the cosmic powers - which until then had been engaged in a fierce *Space Race* - arrived, on the basis of intergovernmental agreements and treaties, at the moment of a joint achievement of the largest artificial Earth satellite and at the same time the most expensive object ever built by earthlings. Besides the U.S. and Russia, in this expensive project were also associated other nations with already enough experience in space and with appropriate financial possibilities; the five agencies involved in the ISS project are NASA (National Aeronautics and Space Administration of USA), ESA (European Space Agency), RKA (Russian Federal Space Agency), JAXA (Japan Aerospace Exploration Agency) and CSA (Canadian Space Agency). The rest of us, the majority remaining on Earth, when proper night visual conditions occur, can see with the naked eye and can photograph the ISS moving on what we call - how poetic - the shining star sky and we, the minority astrophilatelists took care -

from the release date of the first component the ISS - to get permanently, sometimes being difficult enough, the appropriate cover of any new astro-related event at the ISS, which we carefully placed in the profile collections.

ISS is operated by expeditions of successive crews that maintain a continuous human presence aboard the station since November 2, 2000, two days after the launch on October 31, 2000 of the *Expedition 1* from Baikonur in the *Soyuz TM - 31* mission aboard a *Soyuz U* rocket (Fig. 3). The *Expedition 1* crew consisted of U.S. astronaut Bill Shepherd - commander, the Russian cosmonauts Yuri Gidzenko and Sergei Krikalyov - both flight engineers. The first crew had the task of assembling the new components of the station (including the U.S. laboratory *Destiny*, carried to the ISS by the shuttle *Atlantis* during the mission STS - 98) and performing the first scientific experiments onboard the ISS.

But before the *Expedition 1* mission onboard the ISS (and thus before the beginning of the current missions, which were numbered simple and clear, starting with the number 1) there has been the mission of Space Shuttle *Atlantis* STS -101, which took off from KSC on May 19, 2000 to ISS (Fig. 4), the crew including the Russian cosmonaut Yuri Usachev - a veteran of the former Soviet space station *Mir* (and now Shuttle mission to ISS specialist) and the American astronaut Susan Helms, they were the first earthlings entering aboard of the International Space Station. The mission goals were to supply the station with the necessary stuff for the future expeditions, to change the ISS attitude (more understandable in layman's terms, to raise the station in orbit) from 370 km to 402 km, installing a new radio-telemetry system, to replace two of *Zarya* module electrical batteries and in-

Fig. 6

stall a new unit of memory that can store data onboard when the station is not communicating with the tracking stations on Earth. During his visit in the *Zaria* module, Usachev, skilled previously in the *Mir* station cancelling devices, brought in his personal luggage onboard the ISS the first cancelling devices he will use in the informal mode (i.e., the purely private) for producing pieces of so-called space mail, carried later on Earth in collaboration with American astronauts on the shuttle, to be then recovered in a lucrative brotherly joint venture!

In Fig. 5 is reproduced the print of the unofficial mark with the date setting mechanism^[1], carried by Usachev at the *Zaria* module and used as cancelling device of the franked envelopes, planned to become (just as we will see below how they are called by Russian Post) *souvenirs of cosmic post*, here with the date September 14, 2000, i.e. when the ISS were serviced by the mission STS -106 (with the shuttle *Atlantis*). The American-Russian crew of the shuttle was composed of Americans Terrence W. Wilcutt, Scott D. Altman, Edward T. Lu, Richard A. Mastracchio and Russians Yuri Malenchenko and Boris Morukov. The Russians furnished the cancelling devices and the Americans assured the transport of the souvenir pieces back to Earth onboard the *Atlantis* space shuttle.

In Fig. 6 is the octagonal board seal, applied on the souvenir envelopes canceled onboard the Russian segment of ISS, and in Fig. 7 is the print of the small ►►►

size complementary circular seal indicating the *Expedition* number onboard the ISS when is canceled such an envelope (here, the *Expedition* with the number 20). And other cachets are sometimes used to further *embellish* the made pieces: one example is the imprint of the bilingual American-Russian cachet in *Fig. 8*, inspired in the same way like a joint venture by an American logo used in the early moments of the construction of the ISS to illustrate U.S. astrophilatic envelopes related on shuttle flights to ISS. The bilingual text of this cachet is dedicated to a limited time period of use, and it says the following: *International Space Station, July 2000, space mail, service module „Zvezda“*.

Shortly after *Discovery* (mission STS - 102) launch on 8 March 2001, having onboard also the three members of the *Expedition 2* consisting of the same *sui generis* astrophilatelist dealer, the Russian commander Yuri Usachev and two American flight engineers, James Voss and Susan Helms, on the free philatelic market occurred pieces of which status was not clear but were presented as belonging to the so-called *cosmic mail*. Tenders were - as always - of steep price so that astrophilatelists with an organized activity began investigations necessary to determine the exact status of these items. We underline that we seen both items of Russian origin with regard to franking, private seals used as postmarks and envelopes, and also of American origin regarding franking and envelopes as support of them. There are even envelopes with *mixed/multinational* franking, like an example for the *Expedition 3*, the franking of a such envelope being Japanese - Russian - American^[2], but having as imprints (both official and private), as well as the solo American envelopes - among others - the Russian octagonal board seal and the private small round seal, also Russian, with the *Expedition* number, even when the intergovernmental discussions surrounding the estab-

lishment of segments on the ISS, Japan refused to have a segment adjacent to that of the Russian Federation because of the well known territorial outstanding issues after the World War II.

As a general observation it is known that NASA (and perhaps other space agencies, with the exception of the Russian one) doesn't like and in fact prohibits such item production having a clear speculative purpose. The Japanese franking on the envelope, that otherwise has no connection with the Japanese activity at ISS, explains its presence on the envelope in that the starting point of the sending, in the beginning a postal one between Japan and the Russian Federation, was *Philanippon* World Philatelic Exhibition 2001; this initial *maneuver* to send such envelopes from international philatelic events and then to redirect them to ISS, which has become a common practice, is aiming to be certified as a later *solid* path to the ISS, guaranteeing the rigor of *space mail* status of that piece, a path completely inaccessible otherwise to any regular astrophilatelist for which, a such kind of sending to the ISS will be refused by any post office in the world just because there is no postal fee anywhere on the Earth, even in the Russian Federation, for such a cosmic route - unknown astrophilatelically as well as are unknown the ways of God! The work of producing these unofficial pieces of so-called *space mail* continued throughout the years 2001-2008 within the already dedicated unofficial and fruitful Russian-American collaboration in the space transportation field of... empty envelopes!

Allow me to give you a further proof of such gainful activities (with reference to the seal used as postmark in *Fig. 5*), namely, an excerpt from an email dated October 15, 2003, from a messaging with my friend Mr. Gordon Ducote, at that time the president of the as-

Fig. 7

trophilatelist's club of *Johnson Space Center* in Houston, who wrote me, among other things (in the context of the unpleasant for me situation that I do not get from Houston even a single copy of an envelope with a special postmark of which design I had done for them in two versions, for WSC 2002 - *World Space Congress 2002* in Houston):

I understand your frustration when it comes to getting a cover with a cancel that you designed yourself. My similar story is when the Russian Zvezda Service Module was launched, I put onboard (I was there at Baikonur) a number of patches, pins, gold foils and twenty cacheted covers to be cancelled onboard... the „fee“ was that the Russians would get half of everything as they were providing the cancel device and the ride to orbit. After the STS-106 crew returned the items from Zvezda they were returned to me and I dutifully sent half of everything to my Russian counterpart. A month later our Center Director learned of the covers and informed me that it was against NASA policy to fly philatelic material onboard Shuttles and, therefore, he confiscated my 10 covers, all had been signed by the STS crew onboard the ISS, the first to have done so. I was heartbroken. Eventually my Russian counterpart heard of my problem and returned one of their ten covers to ►►►

me. Those other ten covers are sitting in a vault in my building at JSC and I can't get them released. Cruel punishment.

In September 2009, Mr. Igor G. Rodin - Chairman of the FIP Section for Astrophilately, addressed a letter to Mr. Aleksander Kiselev, the General Director of the Russian Post, with the request to clarify the status of the board mark^[3], delivered to the ISS in October 2008.

Here's the official reply received from the Russian Post, whose short and concise text is as follows:

To the Chairman of the FIP Section for Astrophilately, I. G. Rodin
Dear Igor Georgievich Rodin!

In response on your request about the status of „Post Russia. Russian segment. The board of ISS” special mark, I would like to inform you about the following. This mark with the date setting mechanism for special cancelation is the official named mark issued by FGUP „Russian Post” [FGUP means Federal State Unitary Enterprise].

Then, Mr. Captain Igor Rodin reminds us the following:

Since October 2008 till now the Russian official board postmark has been aboard of the International Space Station. So, the Russian Post continues the tradition of postmarking philatelic material onboard space stations. This tradition was established by Soviet Post in 1978 onboard the Soviet „Salyut-6” space station and maintained onboard the „Salyut-7” and the „Mir” space stations till 2001.

Since 1998 Russian cosmonauts have been marking covers with a number of **souvenir** seals [emphasis added] aboard the International Space Station. But the first official board POSTMARK was delivered to the ISS only in October 2008.”

In the same text, Mr. Igor Rodin made then the following comments:

On October 14, 2008 the Russian Soyuz TMA-13 spacecraft delivered a new board seal to the International Space Station.

The description of the new

board seal:

- It is a round stamp with the diameter of 35 millimeters.

The stamp has the following text:

- In the upper part of the postmark - **Russian Post**.

- Above the date - **Russian Segment**.

- Under the date - **The board of the ISS**.

During a year I got information from Russian cosmonauts and officials from the „Energy” Rocket and Space Corporation as well as officials of Russian Federal Space Agency that the new board stamp was the official postmark.

The first official cancellation with the new board postmark took place aboard the ISS on October 18, 2008. At that day, in according to the spaceflight timetable, Russian cosmonauts Sergey Volkov, Oleg Kononenko and Yuri Lomchakov were cancelling covers in the frames of so-called **souvenir** symbolic activities [emphasis added]. Several dozens of covers were cancelled with the new postmark. All cosmonauts and astronauts who were aboard the station at that day autographed the covers.

The envelope in Fig. 9, illustrated with a portrait of Konstantin Eduardovich Tsiolkovsky, is franked with an adhesive Russian stamp having a face value of 3 rubles. The official board postmark, described above, cancels the stamp which face value is not representing more than the postal fee at that time (October 18, 2008) for a simple surface sending (in layman's terms, on... the Earth's surface) carried on Russian territory. But the envelope that is flying/walking in space on the ISS (and then returns to Earth) is a reference to the claim that it belongs to the so-called **cosmic mail**. Unfortunately, although it dealt with formalizing an official board postmark, Russian Post has never set any rate of space mail, as was usually manda-

Fig. 8

tory for such a service. And those three rubles of the postal franking cannot cover any part of the sixteenth thousand (more exactly, at the today's exchange rates, when I write and rewrite these lines, the denominator fraction figure is 16,096) of the cost of a postal envelope transported in Space, and here's why: in 2004 (and more so in the year 2008 when was carried that official postmark onboard the ISS - Russian segment) the cost per kilogram of the transport on Earth's orbit was U.S. \$ 80,000, so the cost of transporting an envelope with a weight of 20 grams would be at least U.S. \$ 1.600. Too much even for the possibilities of a warm collector! I say **collector** and not **philatelist**, because the souvenir envelope with those six autographs of the three cosmonauts mentioned above and, respectively, of the three astronauts (Greg Chamitoff, Michael Fincke and Richard Garriott), working at that time aboard the International Space Station, acquires suddenly a much higher value for collectors of autographs. Philatelists should not give any importance to these signings, which are not postal signs, therefore they are not philatelic marks!

Let us not forget that during the 60's appeared the fashion of the thematic envelopes bearing ►►►

autographs of cosmonauts/astro-nauts, and in Romania of those times was highly appreciated a new ultra-winning exhibit containing only such envelopes with autographs of the young space heroes, but that shortly, based on clear and precise astrophilatic FIP regulations, such exhibits were excluded from competitions. Then began the Soviet tradition, recalled by Mr. Rodin, of the postmarked envelopes onboard the Soviet space stations, which in addition to those postmarks - official or private - were completed and signed by cosmonauts which hands would have passed those envelopes. Signatures, allegedly wanted to be a way of authenticating the presence of those envelopes onboard of a Soviet space station (like the 3-4 or more different postmarks were not enough), but in reality they especially represented the success of an aggressive lobbying by collectors of autographs which came back *through another door* at the autographed envelopes - just recently expelled from competitive exhibitions, envelopes which until then had the *deficiency* that they were not flown in space! The lucrative aspect of these unnecessary operations in astrophilatic terms had won over, the price of such items becoming inaccessible for the *regular* collectors because was growing continuously on the free market and the money in foreign currency from the marketing of these items being divided between dealers and cosmonauts/astro-nauts - signatories of these envelopes. Since the late *Soviet era* the cosmonauts accustomed with their idea that the recovery gain from that kind of envelopes is a natural part of their wage/income, and after the death of the *Space Race* and the birth of the new *Race inside a Team*, this *lucrative syndrome* has been transferred to the NASA astronauts. Moreover, on the free market there have been many forgeries of this kind of *souvenir pieces* flown in the outer space, which even led to lawsuits in court, instituted by the scammed people

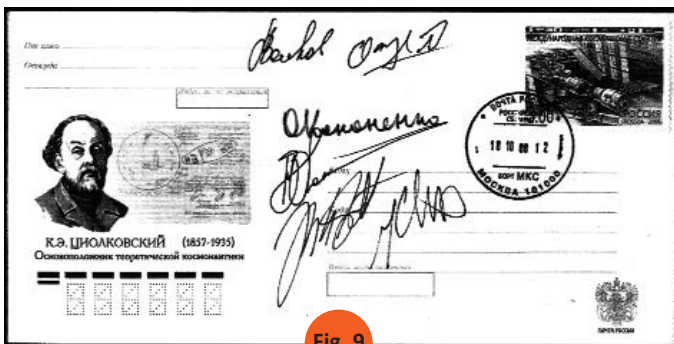

Fig. 9

and lost by those who, knowingly or not, have brokered selling them as genuine artifacts. People with aura of respectability in the philatelic Western European life lost in court a part of the riches of life and the philatelic prestige, suddenly disappearing for a long time from the world of our hobby!

The cost of space transportation of such envelope was even greater in the year 2008 (when was used first the official postmark in question), given the dollar devaluation in the four years since 2004 (a year when we know the cost per kilogram launched into space) by 2008, and the increase in real terms, at the same time, of the cost per kilogram for an American or a Russian space launch.

Let's return to the difficult and unimportant operation in the economy of specific activities onboard a space station, that of postmarking and signing of the envelopes. Postmarking an envelope in weightlessness is a very cumbersome work, requiring more time to resolve even a single envelope, plus the presence of four arms, so the two cosmonauts, one keeping the envelope of edges with both hands on a table to not free float inside the station and the other, skilled in the application as well as a postmark, supported in his elbows and moving the forearms, with the postmarking device held in his both hands, on an arc path to the *philatelic target* consisting of the purely symbolic franking represented by an adhesive stamp with a face value of 3 rubles! If you

think that this is not the procedure, at the brief above description you can get further details from members of the cosmonaut's groups. For me as a physicist knowledgeable in the field relative to the imponderable space, these issues have been confirmed to me first in 1985 by the cosmonaut Dumitru Dediu, the backup of the flying cosmonaut Dumitru Prunariu, and then by Prunariu himself. The time for scientific and technical tasks to be achieved in space is very precious and space agencies cannot afford to lose it for such operations, which the Russians include in the so-called *souvenir symbolic activities*! In fact, since the Soviet Union times, this was and remained, on the one hand, a traditional activity of propaganda and, on the other hand, one for obtaining large amounts of money from naive philatelists or from very pragmatic autograph collectors.

As for me, this „souvenir” postmark which is on the Russian segment of ISS, poses no interest to me as an astrophilatelist collector. The word *SOUVENIR* itself of the Russian Post official response's text tells SOMETHING that makes you to be very cautious!

And over time, between the private postmark in Fig. 5 and the official postmark on the envelope in Fig. 9 there was (and apparently exists in operation still now) a second postmark on the board of the ISS Russian segment, used as stamp's cancelling device, which I saw with the earliest date ►►►

as the June 18, 2007; *Fig. 10* shows this certainly private mark, with the date August 30, 2009, when we now know from the Russian Post that, more than 10 months before, onboard the Russian segment of ISS already existed the official postmark! I wasn't surprised anymore when on an item of this type^[4] I saw both of these marks, namely private and respective official (here both of them applied only on the blank of the envelope, and not used for cancelling the stamps!), with the date of May 29, 2009!

In a very short time from the notice of the existence of this official space mail postmark onboard the Russian segment of ISS, the international astrophilatic media released a very serious news for the future of the Russian astrophilately and for the further possibility of us (concerning the merely decent conditions for the access to the post office from Baikonur, existing after 1975 and till 2010) of collecting Russian *standard* astrophilatic, but authentic envelopes, as they are clearly defined by very well established astrophilatic rules. For the first time after philatelic opening of the Baikonur space port in the late '70s of the last century, it seems that from the start to the ISS of the space mission *Soyuz TM-18* (April 2, 2010) there is virtually no astrophilatic documents attesting the start of this mission, perhaps as in the following. The main post office from Baikonur was closed, so they say, for renovation and the Russian Minister of Posts gathered all the cancelling devices, which were taken immediately to **Moscow**. After April 2, 2010 was also announced the application of new rules, with a clear totalitarian *odor*, concerning how can producing new possible astrophilatic envelopes (probably at the two still open post offices, Baikonur-1 and Baikonur-5): they are accepted to be postmarked with a single postmark only the envelopes of official Russian production, which are the

Russian postal stationery and probably the Russian manufacturing *blanco* envelopes (could they be really easily recognized as Russian origin?) franked, we exactly do not know, with what adhesive stamps - Russian and/or Kazakh? Presentation in the post office, to be postmarked, of the franked envelopes duly illustrated in private was refused, and those astrophilatic dealers (with very successes of envelopes in recent years) were actually expelled from Baikonur. Recall that this operation, which European astrophilaticist put on behalf of a broad plan to return to Soviet era state monopoly, started first with the denying of the access to Arkalyk (a reference location for *Soyuz* capsule landing when crew returns on Earth) for astrophilaticist's applications, individuals and small Russians developers/dealers, and then with the recent dismantling of the *Military Post* office from Baikonur, which postmarks were used to made very interesting and much appreciated variants of the start envelopes.

And that this *alms* of a possible again deceased Russian/Soviet astrophilately to have also a cherry on top, we have to make a statement about the new postmark onboard the Russian segment of ISS, a detail that Mr. Igor Rodin, the Chairman of the FIP Section for Astrophilately, failed to give in his description: this last(?) space mail postmark, because the omission in its description made by Mr. Rodin, will also wonder you badly and will convince you as myself that there

Fig.
10

are black times coming for the Baikonur astrophilately, similar or identical to the sad times of the Soviet era, when by state monopoly system of the publishing house *Mejdunarodnaja Kniga* were offered for export, against western currency, forged envelopes, true surrogates with genuine claims, which were stamped in Moscow or at a flat printing machine, either

- after the years 70' - with *duplicate postmarks* that imitated in *incomplete* way the genuine postmarks of the Baikonur central post office; so as I said above, there is something omitted in describing the onboard ISS Russian official postmark in the *Flash* newsletter:

- Under the text **Board of ISS**, on the inside bottom of the circle is written (WARNING!!!)
- **MOSCOW 101000**,

but this is the Central Post Office in the capital city of the Russian Federation!

Then where is on the postmark, accordingly to the astrophilatic rules, the name of the start place... **Baikonur**?

No more comments!

Florin PATAPIE-RAICU, graduate in Physics at University *Al. I. Cuza* - Iasi, senior scientific researcher in the field of biomembranes and in the aeronautics and nuclear energetic applied material science. Working in astrophilately and topical philately, mainly in the history of science, from micro - to macrocosmos; designer of more than 250 postmarks (in Romania and others countries), a similar number of commemorative cover's illustrations and some stationery covers; author of over 200 philatelic papers published in Romania, also in Germany, Switzerland and USA. Chairman of the Philatelic Society *Moldova-Iasi*.

Contact: flapatapie@yahoo.com

Modernizarea poștei

Dan ȚĂRAN

Modernizarea poștei duce la crearea de noi forme de mișcare a corespondenței și la apariția de materiale diferite de clasicele plicuri cu *timbru și ștampilă*. Acestea, circulând fiind prin poștă, vor trebui să-și găsească locul în exponatele tematicienilor, cu toată rezistența ce se opune la tot ce este nou și neobișnuit.

O categorie specială este cea a scrisorilor reclamă pentru care voi prezenta câteva forme de expediție utilizate de poșta germană:

A - scrisoare informațională - *INFOBRIEF*, cu un minim de expediție de 50 de plicuri, având dimensiunile și greutatea standard ale poștei.

B - poștă informațională - *INFOPOST*, cu un minim de expediție de 4.000 de plicuri, având dimensiunile și greutatea standard ale poștei.

Ambele tipuri au adresa destinatarului și pot fi expediate pe plan național și internațional.

C - trimitere poștală - *POSTWURF*, distribuită în toate cutiile poștale (*TAGESPOST*), neavând un destinatar nominalizat.

D - trimitere poștală specială - *POSTWURFSPEZIAL*, corespondență cu un destinatar precis.

Condițiile de expediere ale ultimelor două corespund celor de la tipul B.

Toate aceste tipuri de corespondență sunt obliterate cu o ștampilă specială, fără dată și fără a fi indicată valoarea de francare, stabilirea acesteia făcându-se prin contract între firma expeditoare și poștă.

Ilustrațiile de plicuri, cele mai multe în locul mărcii poștale, sunt tipărite de către expeditori și pot constitui elemente speciale pentru exponate.

Dovada circulației acestor materiale se face prin codurile de bare din partea de jos a plicurilor, aplicate de mașinile speciale de cartare.

Dan ȚĂRAN, născut la Arad în anul 1933, timișorean din anul 1951. Preocupări filatelice: maximafilie, filatelie tematică *Sport*, în special sporturi nautice. Machetator de ștampile ocazionale și publicitare, plicuri ocazionale, întreguri poștale, mărci poștale și viniete, suporturi pentru ilustrate maxime, medalii, plachete și insigne filatelice. Realizator de emisiuni radio cu subiect filatelic. Membru de onoare al AFR (1983), al Asociației Filatelice Cluj (2002) și al Asociației Filatelice Timișoara (2003). Din anul 1995 s-a stabilit în Germania. Contact: + 49 715 229 124, Leonberg, Germania.

EMISIUNILE ANULUI 2010

Grupaj:
dr. Ioan DANILIUC

1867 20 ANI DE ACTIVITATE - ORGANIZAȚIA SALVAȚI COPIII ROMÂNIA 20 YEARS OF ACTIVITY – THE ORGANIZATION SAVE THE CHILDREN ROMANIA

Data punerii în circulație:
09.06.2010.

Dimensiuni: marca poștală, 33x
48 mm; minicoli, 138x168 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: minicoli cu opt
mărci, o vinietă în două variante
și trei TABS-uri sub rândul de jos;
pe marginile laterale se repetă
un fragment din compoziția de
fundal a mărcii poștale. Existența
a două variante ale vinietei (V1 și
V2) determină două tipuri de minicoli.

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gu-
mată (Anglia).

Un FDC echipat cu marca poștală, în tiraj total
de 350 bucăți, numerotate și obliterate cu ștam-
pila P.Z.

Date of issue: 09.06.2010.

Size: stamp, 33x48 mm; minisheet, 138x168 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: in minisheets of eight stamps+one label (in two va-
riants) + three TABS.

Printing system: offset, in four colours, on chromo paper - UK origin.

One FDC: 350 envelopes equipped with the postage stamp of the issue,
numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Tirage (Run printing)

Valoarea			Total
3,10 L (coliță)	24.000	21.760	45.760

1868 FAUNĂ DUNĂREANĂ OCROTITĂ PROTECTED FAUNA OF THE DANUBE RIVER

Data punerii în circulație: 09.06.2010.

Dimensiuni: mărcile poștale, 21x27 mm; bloc coliță,
140x60 mm; minicoli, 53x100 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: minicoli cu opt mărci poștale identice
și o vinietă plasată central (poziția 22).

Tipărit offset, la cinci culori pe hârtie cromo-gu-
mată (Anglia).

Un FDC echipat cu seria în tiraj total de 510 bucăți,
numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 09.06.2010.

Stamp size: 21x27 mm; miniature sheet: 140x60 mm; minisheet: 83x100 mm;

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: in minisheet of eight stamps and one label; miniature
sheet of four stamps.

Printing system: offset, in five colours, on chromo paper - UK origin.

One FDC: 560 pieces equipped with the postage stamps of the issue, num-
bered and cancelled with the *first day* postmark.

Tirage (Run printing)

Valoarea			Total
1,40 L	4.000	29.000	33.000
1,60 L	4.000	29.000	33.000
2,00 L	4.000	29.000	33.000
7,60 L	4.000	29.000	33.000
Bloc-coliță	-	10.200*	10.200

* Numărul mărcilor din blocurile-coliță a
fost inclus în tirajul fiecărei valori în parte.

1869 CERAMICĂ - CAHLE ȘI AZULEJOS TILES - CERAMICS

Data punerii în circulație: 30.06.2010.

Dimensiuni: mărcile, 30x36 mm; minicoli tip I, 102x134 mm; minicoli tip II, 137x108 mm. Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: minicoli tip I, cu opt mărci de valori identice și o vinietă plasată central, specifică fiecărei valori; minicoli tip II, cu o dispoziție similară a mărcilor, având în plus pe marginea stângă o manșetă lată cu ornamentație grafică. O parte din tirajul acestui tip de minicoli are grafica vinietei imprimată în folio argint.

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Un FDC echipat cu mărcile ambelor emisiuni, românești și portugheze, numerotate și obliterate cu ștampilele P.Z. respective. Tiraj: 415 bucăți.

Date of issue: 30.06.2010.

Size: stamp: 30x36 mm; minisheet type I, 102x134 mm; minisheet type II, 137x108 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: in minisheets of eight stamps + one label (in two variants) - type I; in minisheets of eight stamps + one label and illustrated border - type II.

Printing system: offset, in four colours, on chromo paper - UK origin.

One FDC: 415 envelopes equipped with the postage stamps of the joint issue of Romania and Portugal, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Tiraje (Run printing)

Valoarea			Total
2,10 L	8.000	94.320	102.320
3,10 L	8.000	94.320	102.320
minicoli tip I	1.000x2	3.440x2	8.880
minicoli tip II	-	3.950x2	7.900
minicoli tip II+folio	-	3.150x2	6.300

1870 125 DE ANI DE LA RECUNOAȘTEREA AUTOCEFALIEI BISERICII ORTODOXE ROMÂNE 125 YEARS SINCE THE RECOGNITION OF THE ROMANIAN ORTHODOX CHURCH AUTOCEPHALY

Data punerii în circulație:

15.07.2010.

Dimensiuni: mărcile, 33x48 mm; minicoli, 113x162 mm și 123x162 mm (pentru mapa filatelică).

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: minicoli cu opt mărci și o vinietă plasată central (poziția 22). Tipărit offset, la cinci culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia); un număr de 500 minicoli sunt tipărite pe hârtie cu fibre de securitate.

Un FDC echipat cu seria în tiraj total de 850 bucăți, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. Un număr de 500 de plicuri au aplicată suplimentar ștampila P.Z. în folio aur.

Două cărți poștale ilustrate echipate și obliterate în mod asemănător cu FDC-ul. Tiraj: 350 seturi.

Date of issue: 15.07.2010.

Size: stamp 33x48 mm; minisheet 113x162 mm and 123x162 mm (in the philatelic folder).

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: in minisheet of eight stamps and one label.

Printing system: offset, in five colours, on chromo paper - UK origin and in five colours on chromo security paper - UK origin.

One FDC : 850 envelopes equipped with the postage stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark out of which 500 have in addition, clearly imprinted, in gold foiling the *first day* postmark.

Two illustrated postcards, equipped with the postage stamp and cancelled with the *first day* postmark.

Tiraje (Run printing)

Valoarea			Total
6,00 L	8.000	15.728	23.728

* Un număr de 4.500 de mărci din acest tiraj sunt incluse în 500 de minicoli tipărite pe hârtie securizată, care au echipat mapele filatelice.

1871-1872 150 DE ANI DE LA INAUGURAREA GRĂDINII BOTANICE BUCUREȘTI 150 YEARS SINCE THE INAUGURATION OF THE BOTANICAL GARDEN OF BUCHAREST

Data punerii în circulație: 23.07.2010.

Dimensiuni: mărcile poștale 48x33 mm; colița, 100x70 mm, cu marca de 36x36 mm; minicoli, 178x133 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: minicoli cu opt mărci poștale de valori identice și o vinietă plasată central, specifică fiecărei valori. Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Două FDC-uri echipate cu mărcile emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. Tiraj: 350 seturi.

Un set de cinci ilustrate maxime, cu imagini pentru fiecare valoare, obliterate cu ștampila P.Z.

Tiraje (Run printing)

Valoarea			Total
1,60 L	4.000	16.000	20.000
2,10 L	4.000	16.000	20.000
2,40 L	8.000	16.000	24.000
3,00 L	4.000	16.000	20.000
3,10 L	8.000	16.000	24.000
7,60 L coliță	1.600	10.200	11.800

Date of issue: 23.07.2010.

Size: stamps, 48x33 mm; perforated souvenir sheet, 100x70 mm with a stamp size 36x36 mm; minisheet, 178x133 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: in minisheets of eight stamps + one label for each value and a perforated souvenir sheet.

Printing system: offset, in four colours, on chromo paper - UK origin. 350 sets (two FDC's): equipped with the postage stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Maxicards, five images cancelled with the *first day* postmark, 350 sets.

romfilatelia
o lume într-un timbru

1871 ILUSTRATE MAXIME MAXIMUMCARDS

1873-1874 ROMÂNIA, GRĂDINA CARPAȚILOR ROMANIA, THE CARPATHIAN GARDEN

Data punerii în circulație: 29.07.2010.

Dimensiuni: mărcile poștale, 42x26 mm; colița, 97x78mm, cu marca de 84x26 mm; bloc, 108x78 mm; ștraif, 70x216 mm. Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: ștraif vertical tip I cu zece mărci poștale și zece viniete identice; ștraif vertical tip II cu șase mărci poștale și șase viniete, având marginea superioară formată dintr-o manșetă ilustrată grafic diferită la cele două valori; bloc cu cele două valori ale seriei însoțite de viniete identice, diferite de cele ale ștraifului; colită dantelată cu marca dispusă în partea inferioară a ansamblului. Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia). Un FDC echipat cu mărcile emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. Tiraj: 350 bucăți.

Date of issue: 29.07.2010.

Size: postage stamp, 42x26 mm; perforated souvenir sheet, 97x78 mm with a stamp size 84x26 mm; block, 108x78 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: minisheets of ten stamps + ten labels (type I); minisheets of six stamps + six labels and illustrated border (type II); block of two stamps + two labels; a perforated souvenir sheet.

Printing system: offset, in four colours, on chromo paper - UK origin. One FDC: 350 envelopes equipped with the postage stamps of the issue, numbered and cancelled with the first day postmark.

1873-1874 ROMÂNIA, GRĂDINA CARPAȚILOR ROMANIA, THE CARPATHIAN GARDEN

Tiraje (Run printing)

Valoarea	1873	1874	Total
1,00 L	1.500.000	24.990	1.524.990
1,60 L	84.000	24.990	108.990
9,10 L	1.200	10.800	12.000
Bloc	-	9.000*	9.000*
Ștaif tip I	150.000+	-	-
	8.400	-	158.400
Ștaif tip II	-	2.665x2	5.330

*Numărul mărcilor din blocuri a fost inclus în tirajul fiecărei valori în parte.

1875 JOCURILE OLIMPICE PENTRU TINERET, SINGAPORE 2010 YOUTH OLYMPIC GAMES, SINGAPORE 2010

Data punerii în circulație: 12.08.2010.
Dimensiuni: coliță, 150x100 mm cu marca de 48x33 mm.
Machetator: Alec BARTOS.
Prezentare: coliță dantelată, cu marca plasată central.
Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).
Un FDC echipat cu marca poștală din coliță, numerotat și obliterat cu ștampila P.Z. Tiraj: 365 bucăți.

Date of issue: 12.08.2010.
Perforated souvenir sheet size: 150x100 mm with a stamp size 48x33 mm.
Designer: Alec BARTOS.
Page composition: perforated souvenir sheet.
Printing system: offset, in four colours, on chromo paper - UK origin.
One FDC: 350 envelopes equipped with the postage stamps of the souvenir sheet, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Tiraje (Run printing)

Valoarea	1875	1876	Total
8,10 L	1.000	14.500	15.500

1876 - EMISIUNE COMUNĂ ROMÂNIA - ARGENTINA, LACURI MONTANE - JOINT STAMP ISSUE ROMANIA - ARGENTINA, MOUNTAIN LAKES

Data punerii în circulație: 14.08.2010.

Dimensiuni: mărcile poștale, 42x26 mm; bloc, 96x110 mm; ștraif, 74x257 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: ștraif vertical cu opt mărci poștale și opt viniete (2x4 modele diferite pentru valoarea de 2,10 L și opt diferite pentru valoarea de 3,10 L); blocuri cu patru mărci poștale din fiecare valoare, în casetă cu perfor închis și cu marginea superioară ilustrată grafic. Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromogumată (Anglia). Un FDC echipat cu mărcile ambelor emisiuni, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. respectivă. Tiraj: 400 bucăți.

Date of issue: 14.08.2010.

Size: postage stamps, 42x26 mm; block, 96x110 mm; minisheet, 74x257 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: minisheets of eight stamps + eight labels and illustrated border; block of four stamps with illustrated border.

Printing system: offset, in four colours, on chromo paper - UK origin.

One FDC; 400 envelopes equipped with the postage stamps of the joint issue, of Romania and Argentina, numbered and cancelled with the first day postmark of the corresponding country.

* Numărul mărcilor din blocuri a fost inclus în tirajul fiecărei valori în parte.

Tiraje (Run printing)

Valoarea			Total
2,10 L	8.000	49.900	57.900
3,10 L	8.000	49.900	57.900
blocuri	-	2x8.625*	17.250
ștraifuri	2x1.000	2x1.925	5.850

Particularități ale corespondenței externe România - Franța între anii 1939-1945

Dan Simion GRECU, AEP

**A. Perioada septembrie
1939-iunie 1940 (Franța liberă:
a III-a Republică)**

La 3 septembrie 1939 Germania declară război Franței, dar timp de 8 luni se limitează la a purta un „război ciudat” pe frontul francez, astfel că declanșează operațiunile militare doar începând cu 10 mai 1940. Avansul va fi rapid, la 14 iunie 1940 trupele germane intră fără lupte în Paris, iar la 22 iunie se semnează convenția de armistițiu, o adevărată capitulare fără condiții. Ca urmare, teritoriul țării este împărțit printr-o *linie de demarcație* în două (părțile de N, NE și V deveneau zonă de ocupație, iar partea de S - „zonă liberă” sub autoritatea *Guvernelui de la Vichy*, condus de Mareșalul Pétain).

Din septembrie 1939 și până la ocupația din iunie 1940, corespondența poștală dintre România și Franța se desfășoară fără probleme și nu prezintă particularități, în afara cenzurii franceze ocazionale (executată mai ales la Lyon și atestată de stampile ovale cu textul „*Ouvert par l'autorité militaire*”, aplicate pe etichete de închidere cu text „*Controle Postal Militaire*”), vezi Fig. 1.

**B. Perioada iunie 1940 – august
1944 (Franța ocupată și divizată:
Regimul de la Vichy)**

Odată cu Armistițiul din 22 iunie 1940 și trasarea liniei de demarcație, vor exista, timp de peste un an, două situații diferite, raportate la cele două zone franceze:

#B1. În Zona Ocupată (nordul și vestul Franței, cu Parisul), este practic sistată orice formă de corespondență poștală, externă și internă. Doar la 18 iulie 1940, ocupanții germani emit un ordin prin care era reluată circulația poștală în interiorul zonei ocupate, fiind posibilă și o corespon-

dență foarte limitată (de interes militar sau economic) cu zona liberă. Ulterior au mai fost permise și alte categorii de corespondențe inter-zonale: cărți poștale pre-tipărite cu comunicări de ordin familial (*cartes familiales*, din 25 septembrie 1940), comenzi comerciale, mandate poștale. Doar la 3 martie 1943 sunt restabilite relațiile poștale pe întreg teritoriul francez (în corelație cu desființarea liniei de demarcație). Rezultă astfel că *nu a fost permisă* corespondența privată obișnuită între zona ocupată și zona liberă

până în martie 1943, cel puțin!

În aceste condiții, corespondențele plecate din România și aflate în trafic la data suspendării relațiilor poștale cu Franța Ocupată sau trimise înainte de popularizarea în mass-media românească a acestei suspendări (practic în lunile iunie-iulie 1940), vor fi returnate expeditorilor, purtând ștampile explicative (vezi un exemplu în Fig. 2).

În lunile octombrie-noiembrie 1940 este permis din nou traficul poștal extern între Franța Ocupată și Germania, Belgia și Italia, iar din **noiembrie 1941** se reia traficul poștal cu Ungaria, România, Bulgaria și Slovacia.

Astfel că, din iunie ►►►

Fig. 1 - Plic expedit la 3 iunie 1940 de o studentă din Paris, prietenului ei român, plic supus cenzurii franceze pentru corespondența externă din Lyon (etichetă *Controle Postal Militaire* și ștampilă ovală *OUVERT PAR L'AUTORITE MILITAIRE WF 392*). Sosire București la 19 iunie 1940 (la acea dată Parisul fusese deja ocupat de germani, astfel încât aceasta este una dintre ultimele corespondențe sosite din Franța liberă!). De altfel și textul scrisorii descrie pe larg atmosfera premergătoare înfrângerii - camuflaje, atentate cu bombe, retragerea militarilor britanici din Paris, etc.

Fig. 1 - Envelope sent on June 3rd, 1940 by a student girl from Paris to her Romanian boy friend, submitted to the external French censorship from Lyon (*Controle Postal Militaire* label and oval cancellation *OUVERT PAR L'AUTORITE MILITAIRE WF 392*). Arrived at Bucharest on June 19th, 1940 (at that date Paris was already conquered by Germans, so this is among the last correspondence arrived from Free France!). The text of the letter describes at large the precursory atmosphere of the defeat - camouflages, bomb attacks, the retreat of the British militaries from Paris, etc.

1940 și până în noiembrie 1941, **nu a existat trafic poștal** pentru corespondența particulară între zona „ocupată” din Franța și România. Singura alternativă posibilă era aceea a corespondenței prin intermediul Crucii Roșii. Exemplele cunoscute în acest sens sunt toate din perioada lunilor iulie-august 1941 (vezi Fig. 3), ceea ce presupune că și reglementarea oficială a avut loc doar prin vara anului 1941, dar date concrete nu sunt cunoscute. Perioada posibilă de utilizare a formularelor de Cruce Roșie pentru corespondența dintre România și Franța „ocupată” este (conform datelor cunoscute până în prezent) iulie-noiembrie 1941.

Din noiembrie 1941 și până în august 1944, corespondența dintre România și Zona Ocupată (ulterior Zona de Nord) s-a desfășurat din nou normal, fiind doar supusă dublei cenzurări (atât de români la oficiul din Gara de Nord București, cât și de germani la oficiul din Viena). Chiar și din această perioadă există însă o categorie aparte, cea a *corespondențelor adresate în zona ocupată, dar ajunse din greșeală în zona „liberă” (Lyon) și returnate de aici.*

Pentru a înțelege despre ce este vorba, trebuie precizat că pe ruta poștală Frankfurt am Main-Basel 2 Gară-Lyon Gară era dirijată totalitatea corespondenței venite din sau prin Germania spre *zona neocupată/liberă* a Franței (rareori tranzitând prin Lyon este atestat de ștampile de vamă, vezi un exemplu în Fig. 4). Printre sacii poștali transportați pe această rută se strecurau însă și corespondențe private (ne-comerciale), adresate în *Franța ocupată* dar dirijate din greșeală prin Elveția. Ajungând la Lyon (în zona liberă), aceste corespondențe nu puteau fi însă trimise la destinație peste linia de demarcație, întrucât relațiile poștale inter-zone erau suspendate pentru corespondența ne-comercială (privată), după cum am văzut mai sus. De aceea, corespondențele erau returnate la Basel, cu solicitarea francezilor ca elvețienii să se ocupe de reexpedierea lor. Dar nici între El-

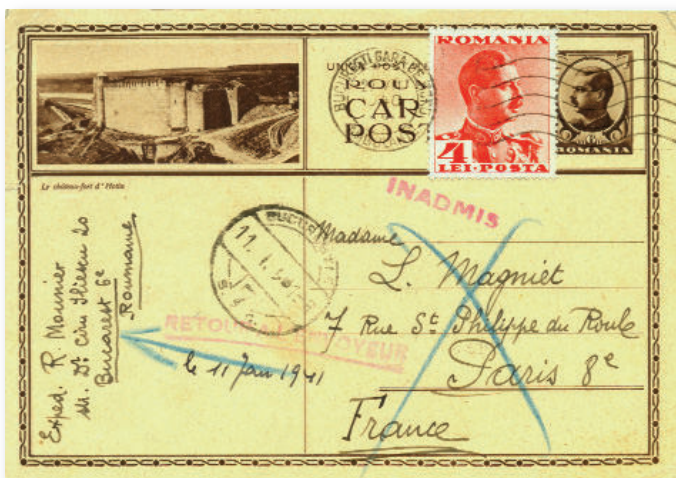

Fig. 2 - Carte poștală scrisă în București la 28 iulie 1940 de un expeditor care nu aflase încă la acea dată de suspendarea relațiilor poștale cu Franța Ocupată. Cartare BUCUREȘTI GARA DE NORD 29 iulie 1940, retur de la nivelul serviciului poștal francez cu ștampilele de serviciu **INADMIS și **RETOUR A L'ENVOYEUR**. Sosire retur la București în 11 ianuarie 1941.**

Fig. 2 - Postcard written in Bucharest on July 28th, 1940 by a sender who did not find out about the adjournment at that date of the postal relationships with Occupied France. Delivering BUCUREȘTI GARA DE NORD July 29th, 1940 and return from the French post office with the day cancellations **INADMIS and **RETOUR A L'ENVOYEUR**. Return at Bucharest in January 11th, 1941.**

veția și Franța ocupată nu existau la acel moment relații poștale pentru corespondența privată, astfel încât și oficiul Basel returna sacii mai departe spre Frankfurt am Main. De aici, corespondențele erau de obicei returnate expeditorilor (existând dovezi marcofile ale aceluși fapt), dar teoretic este posibil ca unele să fi fost redirijate spre Franța ocupată și livrate, până la urmă, destinatarilor.

La Basel, pe aceste corespondențe se aplica o ștampilă explicativă cu textul: **Refoulé par bureau postal Lyon gare/faute de communication avec France occupé/Postes Bâle 2** (=Returnat de biroul poștal Lyon Gară, datorită lipsei comunicațiilor cu Franța Ocupată. Poșta Basel 2). Conform instrucțiunilor, ștampila trebuia aplicată, în măsura posibilităților, lângă adresa destinatarului, în așa fel încât

aceasta să nu fie obstruată, în eventualitatea în care serviciul poștal german ar dori să retrimite totuși corespondența direct spre Franța ocupată.

Astfel de corespondențe „rătăcite” se întâlnesc pe plan internațional încă din luna mai 1941, dar pe relația cu România sunt cunoscute până în prezent doar câteva în intervalul decembrie 1941 - iunie 1942 (așadar, în mod logic, după reluarea traficului poștal cu Franța ocupată), vezi Fig. 5.

#B2. În Zona „Liberă/Neocupată” (sudul Franței, cu Vichy) nu se cunoaște vreo sistare a traficului poștal, astfel încât corespondența externă cu România pare să se fi desfășurat fără întreruperi, având însă câteva particularități în perioada august 1940-ianuarie 1941 (cel puțin), ►►►

referitoare la găsirea unor rute poștale alternative celor uzuale, care să ocolească centrul continentului (cauza nu o cunosc, poate să fie vorba de încercări de a evita cenzura germană):

#B2a: corespondențele expediate din zona „ne-ocupată” a Franței spre România circulă pe o „rută orientală”, prin Levantul Francez: după ce părăsesc țara dintr-un port al sudului Franței, sunt transportate pe apele Mediteranei, prin Siria-Liban și Turcia. Astfel de exemple sunt cunoscute până în prezent doar în intervalul august 1940 - ianuarie 1941, vezi și Fig. 6-7 (în iulie 1941, Guvernul de la Vichy pierde controlul asupra Siriei și Libanului, ocupate de trupe ale Franței Libere, astfel încât această rută nu mai poate fi folosită oricum).

De asemenea, un plic expediat din Franța „neocupată” spre România în aprilie 1940 (și sosit la 9 zile de la expediție) poartă o ștampilă britanică de control din portul Haifa (CHECKED BY POLICE/HAIFA/PORT&MARINE), ceea ce ar sugera o interceptie britanică cu tranzit forțat prin Palestina, dar date în acest sens nu sunt cunoscute.

#B2b: corespondențele din România spre zona „neocupată” din Franța tranzitează Italia, suportând cenzura italiană în tranzit (la Trieste), vezi Fig. 8. Exemple sunt cunoscute până în prezent doar din perioada octombrie 1940-ianuarie 1941.

Cândva, în intervalul februarie-mai 1941, aceste rute sunt abandonate și, până în august 1944, corespondența dintre România și Zona „neocupată” a Franței (din 1943 „Zona Sudică”) circulă din nou direct, prin Germania. Există și acum o particularitate, aceea că puține coresp. pondente sunt recenzurate în mod excepțional de către cenzura franceză a Guvernului de la Vichy (care folosește ștampile cu textul „Ouvert par les autorités de controle”), situația fiind întâlnită doar în luna iunie 1941, vezi Fig. 9.

Fig. 3 - Formular al Crucii Roșii scris la 26 iulie 1941 în București și adresat unei rude din Paris, în timpul suspendării traficului poștal normal dintre cele două țări; primește ștampilă roșie *Societatea Națională de Cruce Roșie a României/Biroul Refugiați*, tranzitează la 16 august 1941 Geneva, unde primește ștampilă roșie *COMITE INTERNATIONAL DE LA CROIX-ROUGE*GENEVE*, sosit din Franța, unde sprijinul celor două societăți de Cruce Roșie implicate este atestat de ștampilele *Deutsches Rotes Kreuz* și *CROIX ROUGE FRANCAISE*COURIERS ET TRANSMISSIONS*.

Răspunsul destinatarului este notat pe verso-ul formularului (respectând limita de 25 de cuvinte), dar tranzitul poștal retur nu mai este atestat de ștampile.

Fig. 3 - Red Cross form, written on July 26th, 1941 in Bucharest and sent to a relative from Paris, during the adjournment of the normal postal traffic between the two countries; it receives the red cancellation *Societatea Națională de Cruce Roșie a României/Biroul Refugiați*, in transit on August 16th, 1941, Geneva, where receives the red cancellation *COMITE INTERNATIONAL DE LA CROIX-ROUGE*GENEVE*, arriving in France, where the support of the two involved Red Cross societies is attested by the postmarks *Deutsches Rotes Kreuz* and *CROIX ROUGE FRANCAISE*COURIERS ET TRANSMISSIONS*.

The recipient's answer is noted on the reverse of the form (respecting the limit of 25 words), but the postal transit for the return is no longer attested by cancellations.

La 11 noiembrie 1942, urmare a debarcării aliate în Africa de Nord, Hitler ocupă „zona liberă” cu trupe germane („Armata Armistițiului” menținută aici de francezi fiind dizolvată, și odată cu ea și oficiile de cenzură poștală ale Vichy-ului, dar autoritatea administrativă nominală rămâne în continuare Guvernului Pétain), iar

italienii ocupă Corsica și zona Provence până la Rhône. Până în martie 1943, linia de demarcație este desființată oficial (dar practic se va vorbi și mai departe de o Zonă de nord și o Zonă de sud). Eliberarea țării de sub ocupația germană are loc treptat după debarcarea din Normandia (în perioada iunie-august 1944). ▶▶▶

Astfel că, din februarie/mai 1941 (zona „liberă”), respectiv noiembrie 1941 (zona ocupată), și până la eliberarea Franței (iunie/august 1944) corespondența din/spre România are caracter unitar, fiind tranzitată prin Germania și supusă cenzurii germane (iar din 27 iunie 1941, și celei românești). Similar cvasi-totalității corespondenței externe din/spre România care tranzita Germania, cenzura avea loc în sediul oficiului din Viena (folosind în mare măsură ștampile și etichete cu litera de control „g”). Totuși, câteva corespondențe expediate din Franța spre România în intervalul aprilie 1943-ianuarie 1944 cel puțin, nu sunt cenzurate la Viena, ci în oficiul din Frankfurt (litera de control „e”), vezi Fig. 10.

C. Perioada august 1944-1945 (Franța liberă: Guvernul Provizoriu)

Odată cu actul de la 23 august 1944, toată corespondența externă românească este practic suspendată, fiind reluată doar în luna octombrie/noiembrie 1944. Pentru țările din vestul Europei (inclusiv Franța) și SUA, reluarea traficului poștal a dat naștere la două situații diferite, mai deloc studiate până în prezent, după cum era vorba de corespondența *expediată din sau sosită în România*.

#C1. Corespondența expediată *din România* a circulat, începând cu luna noiembrie 1944 și până în vara anului 1945, pe o rută ocolitoare („ruta orientală”), prin Turcia, Siria/Palestina, apoi pe Marea Mediterană

(cu tranzit eventual prin Egipt), prin Gibraltar în Marea Britanie. Tranzitul acesta complicat este documentat printr-o mare diversitate de ștampile de tranzit și de cenzură, dar asupra acestui aspect nu vom insista aici¹. Pe relația Franța se cunosc până în prezent puține corespondențe, vezi Fig. 11 pentru un exemplu de carte poștală tranzitată prin Siria-Marea Britanie.

#C2. În schimb, corespondența expediată din Europa de Vest sau SUA *spre România* va fi blocată (la București?) până în vara anului 1945, fiind eliberată și livrată destinatarilor doar începând cu luna iulie/august 1945! Vezi o corespondență timpurie în Fig. 12.

¹ Vezi articolul autorului, “Postal Route”, publicat în *Civil Censorship Study Group Bulletin*, nr. 3(163), Iulie 2009.

Fig. 4 - Exemplu rar de documentare ștampilografică a tranzitului corespondenței din România spre zona „neocupată” a Franței prin Germania-Elveția-Lyon: plic recomandat expedit din București *Via La Suisse*, cartare BUCUREȘTI C. AVION la 8 mai 1943. Cenzura română la SCCE București (ștampila **CENZURAT 8** și matricola cenzorului nr. 4, pentru limba franceză). Cenzura germană în oficiul din Viena (etichetă de închidere cu indicativul „g”). Tranzit prin Elveția neutră, intrare în Zona „Sudică” (fosta „zonă liberă”) prin Lyon, unde controlul vamal nu este efectuat, după cum atestă ștampila **CENTRE DOUANIER/DE LYON/ADMIS SANS VISITE**.

Fig. 4 - A rare example of cancelling documentation of the mail transit from Romania to the „unoccupied” zone of France by Germany-Switzerland-Lyon: registered envelope sent from Bucharest *Via La Suisse*, distribution BUCUREȘTI C. AVION on May 8th, 1943. The Romanian censorship at SCCE Bucharest (cancellation **CENZURAT 8** and the censor’s number 4, for French language). The German censorship at the post office in Vienna (closing label bearing the indicative „g”). Transit through neutral Switzerland, the entrance in the „Southern” Zone (ex „free zone”) through Lyon, where the customs control does not take place, as the **CENTRE DOUANIER/DE LYON/ADMIS SANS VISITE** cancellation attests.

Specific features of the external correspondence Romania-France between 1939 and 1945

Dan Simion GRECU, AEP

**The period September 1939-June 1940
(FREE France: the 3rd Republic)**

On September 3rd, 1939 Germany declares war on France, but for 8 months it will be a „strange war” on the French front, so the military operations are only launched beginning with May 10th, 1940. The marching will be fast, on June 14th, 1940 the German troops enter Paris without fighting and on June 22nd the Armistice Convention is signed, a real surrender without conditions. As a result the country territory is divided by a *demarcation line* in two parts (the parts of N, NE and W became occupation areas and the Southern part - a „free zone” under the authority of the *Vichy Government* of Marshal Pétain).

From September 1939 and until the occupation in June 1940, the postal correspondence between Romania and France takes place without problems and without particularities, except for the occasional French censorship (made especially at Lyon and attested by oval cancellations with the text „Ouvret par l'autorité militaire”, applied on enclosure labels with the text „Controle Postal Militaire”), see Fig. 1.

The period June 1940-August 1944 (the occupied and divided France: the Regime from Vichy)

At the same time as the Armistice of June 22nd, 1940 and the setting out of the demarcation line, there will be, for over a year, two different situations, in relation to the two French areas:

#B1. In the Occupied Zone (the North and the West of France, with Paris) any postal correspondence, external or domestic, is practically suspended. It's only on July 18th, 1940 that the German occupants issued an

order by which the postal circulation was again resumed *inside* the occupied zone, a very limited correspondence (of military or economic interest) with the free zone also being possible. Later on, some other categories of correspondence between the zones were also allowed: postcards imprinted with domestic communications (*cartes familiales*, from September 25th, 1940), commercial orders, postal mandates. It's only on

March 3rd, 1943 that postal links on the entire French territory are again established (following the annulment of the demarcation line). The conclusion is that the usual private correspondence between the occupied zone and the free zone was not allowed until at least March 1943!

Under these circumstances, the mail that had left from Romania and was in circulation at the date of the adjournment of the postal relationships with Occupied France, or sent before the popularization in the ▶▶▶

Fig. 5 - Plic expedit la 12 decembrie 1941 către Belfort (Haute Rhine), în zona ocupată de Germania. Cenzura română la București, recenzurare de către germani la Viena (etichetă de cenzură și ștampilă-rulou). Tranzit prin Frankfurt, apoi Basel 2 spre oficiul francez Lyon Gară. Respins de acesta din urmă, sosește retur la Basel 2, unde primește ștampila de avertizare dreptunghiulară și este returnat mai departe către Frankfurt, iar de aici, probabil, expeditorului. La această dată serviciul postal dintre România și Franța Ocupată fusese reluat de o lună (prin Germania), astfel încât corespondența este cu totul „rătăcită” pe o rută postală greșită.

Fig. 5 - Envelope sent on December 12th, 1941 to Belfort (Haute Rhine), in the zone occupied by Germany. The Romanian censorship at Bucharest, re-censored by Germans in Vienna (censorship label and roll cancellation). Transit through Frankfurt, then Basel 2 to the French Post Office Lyon Railway Station. Rejected by this one, it returns to Basel 2, where it receives the rectangular warning postmark and is sent back to Frankfurt, and from here, probably to the sender. At that date the postal service between Romania and the Occupied France was established again a month before (through Germany), so that the mail is really „lost” on a wrong postal route.

Romanian mass-media of this suspension (in fact in June-July 1940), will be sent back to the senders, bearing explanatory postmarks (see an example in Fig. 2).

In October-November 1940 the external postal traffic between the Occupied France and Germany, Belgium and Italy is again allowed, and in **November 1941** was resumed the postal traffic with Hungary, **Romania**, Bulgaria and Slovakia.

So from June 1940 to November 1941 there was **no postal traffic** for the private mail between the „occupied” zone from France and Romania. The only possible alternative was sending the mail through the Red Cross. The known examples in this respect are all from the period July-August 1941 (see Fig. 3) which implies that the official settlement was only made in the summer of 1941, but there is no concrete information of this. The possible period of usage of the Red Cross forms for the mail between Romania and „occupied” France is (according to the information held so far) July-November 1941.

Since November 1941 until August 1944 the correspondence between Romania and the Occupied Zone (later the Northern Zone) took place as usual, being subjected to the double censorship (both by the Romanians at the post office Gara de Nord Bucharest and by the

Germans at the post office from Vienna). Even from this period there is a special category, that of *the mails addressed to the occupied zone, and which arrived in the „free” zone (Lyon) by error* and were returned from here.

To understand what this is about, we have to mention that on the postal route Frankfurt am Main-Basel 2 Railway Station-Lyon Railway Station all correspondence that arrived from or through Germany was directed to the unoccupied/free zone of France (the transit through Lyon is rarely attested by customs cancellations, see example in Fig. 4). Among the postal bags transported on this route, private mail was

slipped in (non-commercial) addressed to the *Occupied France* but wrongly directed through Switzerland. Arriving in Lyon (in the free zone) these letters could not be sent to the destination, over the demarcation line, because the postal links between zones were suspended for the non-commercial mail (private), as we saw above. This is why the mail was returned to Basel, with the request of the French that the Swiss manage their return. But postal links for private mail between Switzerland and occupied France were not established, so the Basel post office returned the bags to Frankfurt am Main. From this point the mail was ►►►

Fig. 6 - Plic expedit din Grenoble, cartare cu o ștampilă de poștă militară *POSTE AUX ARMEES* la 20 august 1940 (un oficiu postal militar aparținând de Armée de l'Armistice). Tranzit prin Mediterana, Levant și Turcia, documentat prin cenzura franceză din Beirut, Liban (etichetă de închidere roz *CONTROLE POSTAL MILITAIRE* și ștampila ovală *OUVERT PAR L'AUTORITE DE CONTROLE/L.O.*) și ștampila mecanică de tranzit *ISTANBUL* la 1 septembrie 1940 (verso). Sosire Timișoara.

Fig. 6 - Envelope sent from Grenoble, shared by a cancellation of military post *POSTE AUX ARMEES* on August 20th, 1940 (a military post office belonging to the Armée de l'Armistice). Transit on the Mediterranean Sea, through Levant and Turkey, documented by the French censorship from Beirut, Lebanon (pink closure label *CONTROLE POSTAL MILITAIRE* and oval postmark *OUVERT PAR L'AUTORITE DE CONTROLE/L.O.*) and transit *ISTANBUL* mechanical cancellation on September 1st, 1940 (back). Arrival at Timișoara.

usually sent to the senders (this fact being proved by cancellations), but theoretically it is possible that some of them were redirected to the occupied France and delivered finally to the recipients.

At Basel an explanatory postmark was applied on this mail with the text : **Refoulé par bureau postal Lyon gare/ faute de communication avec France occupée/ Postes Bâle** (=Returned by the Lyon Railway station post office for lack of communication with the Occupied France.

Basel 2 Post Office). According to the resolutions the cancellation had to be applied, if possible, next to the recipient's address, without obstructing it, for the circumstance when the German post service would still like to redirect the mail directly to the occupied France.

Such „lost” letters are seen at international level beginning with May 1941, but on the route to Romania only a few are recorded during the period of December 1941 - June 1942 until up to date (logically so, after the postal traffic with occupied France was resumed), see Fig. 5.

#B2. In the „Free/Unoccupied Zone” (the South of France, with Vichy) there is no record of any suspension of the postal traffic, so that the external correspondence with Romania seems to be done without interruption, but having some particularities during the period August 1940-January 1941

Fig. 7 - Plic expediat din GRENOBLE, cartat la 3 ianuarie 1941 cu ștampila de poștă militară **POSTE AUX ARMEES**, circulat pe ruta orientală: etichetă de închidere cu text **CONTROLE** și ștampilă ovală **OUVERT/Par l'autorité de Controle / L.O.** și matricolă tringhiulară **1/10**, toate aplicate la oficiul de cenzură al Guvernului de la Vichy din BEIRUT (Liban), ștampilă mecanică în tranzit ISTANBUL pe verso, sosire TIMIȘOARA la 14 ianuarie 1941.

Fig. 7 - Envelope sent from GRENOBLE, sorted on January 3rd, 1941 with military post cancellation **POSTE AUX ARMEES**, circulated on the oriental route; closure label with the text **CONTROLE** and oval postmark **OUVERT/Par l'autorité de Controle/L.O.** and triangular register **1/10**, all applied at the censorship office of the Government of Vichy from Beirut (Lebanon), transit ISTANBUL mechanical cancellation on the reverse, arrival at Timișoara on January 14th, 1941.

(at least), which refers to finding some alternative postal routes instead of the usual ones in order to avoid the middle of the continent (I do not know the reason, maybe to avoid the German censorship):

#B2a: the mails sent from the „unoccupied” zone of France to Romania travel on an „oriental route”, through the French Levant; once they leave the country from a port in the south of France, they are transported on the Mediterranean, through Syria - Lebanon and Turkey. Such examples are recorded until today only between August 1940 and January 1941, see also Fig. 6-7 (in July 1941, the Government of Vichy loses control on Syria and Lebanon, occupied by troops of the free France, that this route could not be used anymore).

Also an envelope sent from the „unoccupied” France to Ro-

mania in April 1940 (which arrived 9 days after the dispatch) bearing a British control cancellation from the port of Haifa (CHECKED BY POLICE/ HAIFA/PORT & MARINE), which suggests a British interception with mandatory transit through Palestine, but there is no record of this.

#B2b: the mail from Romania to the „unoccupied” zone of France, transit through Italy, bearing Italian transit censorship (in Trieste), see Fig. 8. The examples recorded until now are only from the period October 1940-January 1941.

Sometime between February-May 1941, these routes are abandoned and until August 1944 the mail between Romania and the „unoccupied” zone of France (since 1943, „the Southern Zone”) is again directly circulated through Germany. There is still a particularity here, consisting in ►►►

the fact that few letters are exceptionally censored again by the French censorship of the Government of Vichy (which uses the cancellations with the text „**Ouvert par les autorités de contrôle**”), the situation being encountered only for the month of June 1941, see Fig.9.

On November 11th, 1942 after the landing of the allied forces in North Africa, Hitler surrenders „the free zone” with the German troops („the Army of Armistice” maintained here by the French is dissolved, and with it, all the censorship post offices in Vichy; the authorized administrative authority still remains the Pétain Government), and the Italians occupy Corsica and the *Provence* region up to the Rhône. By March 1943, the demarcation line is officially annuled (but in practice there will be further references to the *Northern Zone* and the *Southern Zone*). The country's liberation from the German occupation takes place gradually after the landing in Normandy (between June-August 1944).

So, from February/May 1941 („free zone”), November 1941 respectively (occupied zone), and until the France liberation (June/ August 1944), the mail from/to Romania has a unitary quality, being taken through Germany and submitted to the German censorship (and, since June 27th, 1941 to the Romanian censorship also). As with almost all of the external correspondence from/to Romania which transited Germany, the censorship was made at the headquarters of the post office in Vienna (generally using postmarks and labels with „g” as the control letter). However, at least some letters sent from France to Romania between April 1943 - January 1944 are not censored in Vienna, but at the post office in Frankfurt (with „e” as the control letter), see Fig. 10.

The period of August 1944-1945 (Free France: Provisional Government)

As of August 23rd, 1944, the

Fig. 8 - Plic expediat din București la 7 ianuarie 1941 către Clermont-Ferrand (capitala regiunii Auvergne), în zona guvernului de la Vichy. Cenzura în tranzit la Trieste (Italia), cu ștampila COMMISSIONE PROVINCIALE DI CENSURA TS, numeralul 54 și eticheta TS/Verificato per censura. Sosire CLERMONT-FERRAND la 14 ianuarie 1941 (ștampila pe verso).

Fig. 8 - Envelope sent from Bucharest on January 7th, 1941 to Clermont-Ferrand (the capital of Auvergne region) to the Government of Vichy area. Transit censorship in Trieste (Italy) with the postmark COMMISSIONE PROVINCIALE DI CENSURA TS, register number 54 and label TS/Verificato per censura. Arrival at CLERMONT-FERRAND on January 14th, 1941 (postmark on the reverse).

entire Romanian external correspondence is practically suspended, being resumed again only in October/November 1944. For the countries in Western Europe (including France) and the USA, the fact that the postal traffic was resumed led to two different situations, barely studied until today, speaking about the mail sent to or arrived from Romania.

#C1. The mail sent from Romania circulated beginning with November 1944 until the summer of 1945 on a detour route („*oriental route*”) through Turkey, Syria/Palestina, then on the Mediterranean Sea (eventually with transit through Egypt), through Gibraltar into Great Britain. This complicated transit is documented by the

great diversity of transit and censorship cancellations, but upon this aspect we will not insist here¹. On the route to/from France, there is very little recorded correspondence until today, see Fig. 11 as an example of a postcard which transited through Syria-Great Britain.

#C2. But the mail sent from the West Europe or USA to Romania will be blocked (at Bucharest?) until the summer of 1945, being liberated and delivered to the addressees only beginning with July/August 1945! See the *early correspondence* in Fig. 12.

¹ See the paper's author, „Romanian Foreign Mail via the Oriental Postal Route”, published in *Civil Censorship Study Group Bulletin*, no. 3(163), July 2009.

Fig. 9 - Plic expediat la 10 iunie 1941 din Rădăuți spre Lyon, cu cenzura germană din Viena și recenzurare la sosirea în Toulouse, în zona Guvernului de la Vichy (etichetă **Contrôlé+** stampila **OUVERT PAR LES AUTORITES DE CONTROLE/QA2**). **Fig. 9 -** Envelope sent on June 10th, 1941 from Rădăuți to Lyon, with the German censorship from Vienna and re-censored at the arrival at Toulouse, in the area of the Government of Vichy (label **Contrôlé+** cancellation **OUVERT PAR LES AUTORITES DE CONTROLE/QA2**).

Fig. 11 - Carte poștală recomandată scrisă la 3 noiembrie 1944 de George Mavrocordat din Pușcași, dar cartată în VASLUI, cenzură cu ștampila provizorie **Prefectura Jud. Vaslui* Oficiul Economic Județean**; recenzurare la SCCE București în 5 decembrie 1944 (ștampila **CENZURAT 10** și matricola cenzorului nr. 4). Tranzit prin Levantul francez, unde sosește cu transportul poștal **R-1234** la data de 18 ianuarie 1945 (vezi ștampila numerală 24). Cenzura Franței Libere din Alep (Crucea de Lorena **CP 4**) la 6 februarie (conform codului manuscris al cenzorului). Transport prin Gibraltar în Marea Britanie, unde este cenzurată a patra oară cu ștampila hexagonală **PASSED T.189** (Londra). Sosire: NICE la 20 martie 1945.

Fig. 11 - Registered postcard written on November 3rd, 1944 by George Mavrocordat from Pușcași, but sorted in VASLUI, censored by provisional cancellation **Prefectura Jud. Vaslui*Oficiul Economic Județean**; censored again at SCCE Bucharest on December 5th, 1944 (the postmark **CENZURAT 10** and the register number of the censor nr. 4). Transit by French Levant, where it arrives with the postal transport **R-1234** on January 18th, 1945 (see the numbered cancellation 24). The censorship of the free France from Alep (the cross of Lorena **CP 4**) on February 6th (in accordance with the censor's code written by hand). It is transported through Gibraltar, where is censored for the fourth time with the hexagonal postmark **PASSED T.189** (London). Arrival at NICE on March 20th, 1945.

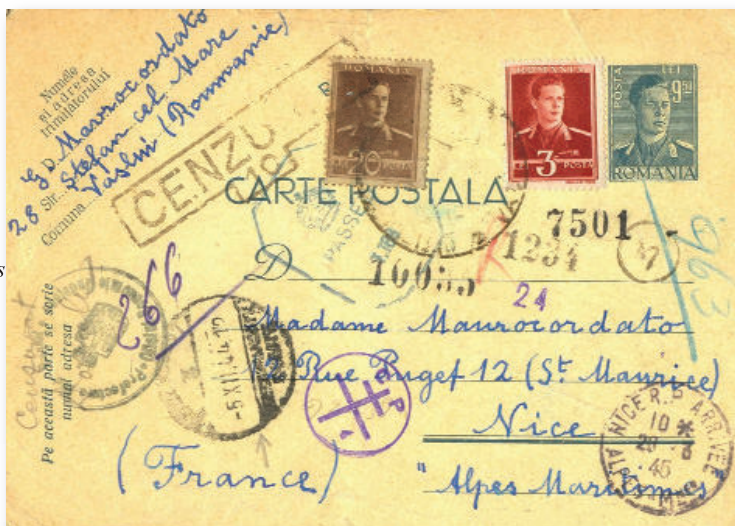

Fig. 10 - Plic expedit din FONTAINEBLEAU la 17 ianuarie 1944, cenzurat în tranzit de către oficiul german din Frankfurt (etichetă de închidere și ștampilă manuală cu indicativul „e”); recenzurare la nivelul Serviciului Cenzurii Externe din București, sosire București la 17 februarie 1944.

Fig.10 - Envelope sent from FONTAINEBLEAU in January 17th, 1944, censored in transit by the German post office from Frankfurt (closure label and manual cancellation with the letter „e”); re-censored at the External Censorship Office of Bucharest, arrival in Bucharest on February 17th, 1944.

Fig. 12 -

Plic recomandat expedit la 26 iunie 1945 din MONGAUZY-

GIRONDE; cenzura franceză cu ștampilă ovală, număr matricol 393 (pe verso) și eticheta **CONTROLE**; cenzura sovietică din

București cu ștampila 12/R; cartarea în București are loc doar la 25 august 1945 (după două luni), după ce este supus și cenzurii externe române (ștampila **CENZURAT 10** și matricola 100); cenzurat pentru a 4-a oară de către biroul Târgu Mureș (3 **Cenzurat Tg.-Mureș 3**), ocazie cu care este corectat numele localității, scris în adresă în limba maghiară.

Fig 12 - Registered envelope sent on June 26th, 1945 from MONGAUZY-GIRONDE; the French censorship with oval cachet, register number 393 (on the reverse) and the label **CONTROLE**; the Soviet censorship from Bucharest with the cachet 12/R; the sorting operations in Bucharest are made only on August 25th, 1945 (after 2 months), after it is submitted to the Romanian censorship, too (the postmark **CENZURAT 10** and the register number 100); censored for the fourth time by the Târgu Mureș post office (3 **Cenzurat Tg. - Mureș 3**), on this occasion being corrected the locality name, written on the address in Hungarian language.

Mărci poștale care încorporează CD-uri

Dan N. DOBRESCU, AEP

Inovația în domeniul editării de mărci poștale capătă noi dimensiuni, fapt reflectat de o serie de *site-uri* care se ocupă de ceea ce generic se cheamă mărci poștale *neuzuale* (în engleză sunt cunoscute sub denumirea de *unusual stamps*). Dintre acestea le amintim pe cele aflate la adresele <http://www.eryx.it/dentelli/index.htm> și <http://unusual-stamps.blogspot.com/2009/02/bhutan-cd-rom-stamps.html>.

În cele ce urmează ne vom referi numai la cele care încorporează CD-uri.

1. Bhutan - prima emisiune poștală din lume care încorporează un CD-R

Administrația poștală din Bhutan (<http://www.bhutanpostage-stamps.com>) a pus în circulație la 21 ianuarie 2008 prima emisiune încorporând un CD-R: *In harmony with nature* (Sc #1430) - Fig. 1, apoi *100 years of Monarchy* (Sc #1431), urmată la 21 februarie 2009 de alte două emisiuni: *Coronation 2008* și *Voting for happiness*. Toate mărcile poștale au valoarea nominală de 225 N(gul-

trum), corespunzătoare unei trimeri internaționale.

Mărcile poștale menționate mai sus constau dintr-un plic pătrat, care conține un CD-R măsurând aproximativ trei *inches* în diametru. Partea frontală a fiecărui plic este confecționată dintr-un material plastic transparent, iar reversul este adeziv, fiind acoperit cu o hârtie semitransparentă albă.

Aceste mărci au circulat efectiv prin poștă, fiind cunoscute numeroase plicuri corespunzătoare tuturor celor patru emisiuni - a se vedea *site-ul* <http://unusual-stamps.blogspot.com/2009/02/bhutan-cd-rom-stamps.html>, din care reproducem piesa din Fig. 2.

Această tehnologie aparține companiei americane *Creative Products International*™ și a fost pusă în operă de Frances Todd Stewart, președintele companiei. Alte informații despre CD stamps găsim pe *site-ul* <http://ednfen.blogspot.com/2010/03/bhutans-cd-rom-stamp-cover.html>, iar in-

Fig. 1

formații privind conținutul informatic al acestora, cu o durată de 8 minute fiecare, le găsiți consultând *site-ul* <http://www.bhutan-postagestamps.com>.

2. Republica Populară Democrată Coreeană (DPRK) - prima emisiune poștală din lume care încorporează un DVD

În acest scop DPRK a pus în circulație, în anul 2008, o emisiune intitulată *Jocurile Olimpice de la Beijing*, formată din două valori - 300 ch și 500 ch - dar care a fost retrasă în martie 2008, după decizia Comitetului Olimpic Internațional, deoarece se încălcăse dreptul de *copyright* al acestuia. Se cunosc trei variante diferite ale acestei emisiuni:

a. Prima probă - nr. catalog DPRK #4505-A, B(a)

Mărcile poștale (în format octogonal) au fost în prealabil tipărite și apoi au fost lipite pe discuri cu 6 piste (format octogonal). Plicul, specific CD-urilor în care au fost comercializate, conținea inscripția *The first Digital Versatile Disk stamp of the world*. Formal au fost distruse toate, dar au rămas câteva de contrabandă.

b. A doua probă - nr. catalog DPRK #4505-A, B(c)

Mărcile poștale (în format octogonal) au fost tipărite direct pe disc (în format rotund). Plicul, specific CD-urilor în care au fost comercializate, conținea ▶▶▶

Fig. 2 - Scrisoare recomandată nr. 29064, francață cu marca poștală „100 de ani ai monarhiei”, expediată AIR MAIL din TRIUMPHU G.P.O. 09.12.08 și sosită la LONDON, OHIO (22.12.08)

inscripția *The first Compact Disc video stamp of the world*. Această emisiune a fost retrasă deoarece marca poștală octogonală stătea ca un *bolovan* pe disc.

c. Emisiunea finală - nr. catalog DPRK #4505-A, B(b)

Mărcile poștale (în format octogonal) au fost tipărite direct pe discuri cu 6 piste (în format octogonal)

- Fig. 3. Plicul, specific CD-urilor în care au fost comercializate, conținea o inscripție similară cu cea folosită la a doua probă.

Având în vedere perioada scurtă în care s-au aflat în circulație, nu se cunosc plicuri cirkulate efectiv prin poștă în legătură cu această emisiune, în afara celui arătat în Fig. 4 și preluat de pe *site-ul*

<http://unusual-stamps.blogspot.com/2009/02/dvd-stamps.html>.

Iată câteva piese care nu pot lipsi dintr-o colecție tematică destinată unui expozant privind *povestea calculatorului*.

¹⁾SNEE, Charles - From 3-D to CD: innovative firsts found among Bhutanese stamps, Scott Stamp Monthly, June 2009, vol. 27, no. 6, p. 12-15 and 32

Fig. 3

Fig. 4

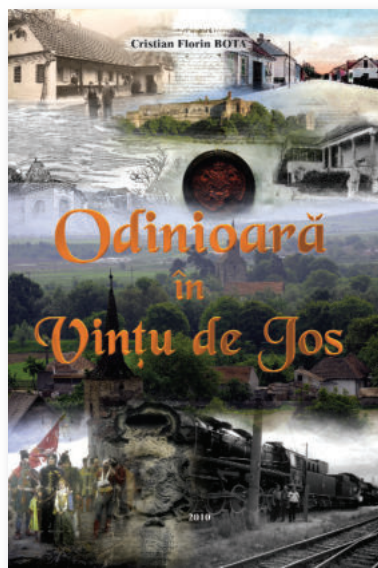
Odinioară în Vințu de Jos

Florin Bota, un economist și colecționar înrăit, a scos pe piață o nouă monografie „nonconformistă”. După volumul *Tieșul de odinioară*, Bota a realizat o nouă lucrare - *Odinioară în Vințu de Jos*, un volum ce readece în actualitate istoria unei localități caracteristice Ardealului. Am pus între ghilimele cuvântul *nonconformistă* dintr-un motiv extrem de simplu: lucrarea lui Bota nu este o monografie clasică de localitate care înșiră informații, ci o prezentare a unei colecții de cărți poștale și fotografii din Vințu și despre vințeni însoțite de scurte comentarii, similare cu textele explicative ale unor expozate de cartofilie. Volumul este o cronică ilustrată a localității. Cartea, conform spuselor autorului, este

o necesitate obiectivă pentru faptul că doar prin consemnarea evenimentelor din trecutul nostru vom putea să ne păstrăm mai bine și în viitor identitatea.

Lucrarea, prefăcută de edilul localității - Alexandru Danciu - și de conf. univ. dr. Horia Ciugudean, conține un capitol de repere cronologice din trecutul Vințului de Jos și patru capitole de imagini - *Vințu de Jos până la Primul Război Mondial*, *Vințu de Jos în perioada interbelică*, *Vințu de Jos în perioada comunistă*, respectiv *Vințu de Jos după 1989* - însoțite de texte explicative în limbile română, engleză, franceză, germană și maghiară.

Cei interesați de această lucrare îl pot contacta pe autor la e-mail: bcfalba@yahoo.com. (kl)

Francatura mecanică în Brazilia

Ing. Mircea PĂTRĂȘCOIU

Francatura mecanică reprezintă procedeul modern și eficient de imprimare, pe trimerile poștale de diferite tipuri, a însemnului privind plata taxelor și tarifelor poștale, precum și de înscriere a datării calendaristice și a localității de expediție, de regulă cu tuș de culoare roșie, cu ajutorul unor mașini speciale de francat mecanic, care funcționează conform prevederilor unor regulamente speciale, elaborate de administrațiile poștale statale.

Francarea mecanică a trimiterilor poștale simplifică operațiunile poștale și realizează mari economii, rezultate în principal din tipărirea mărcilor poștale, aducând mari beneficii administrațiilor poștale din întreaga lume.

Administrația poștală din Brazilia a fost printre primele care au introdus mașinile de francat mecanic în lume, rezultând pe ani calendaristici următoarea clasificare, conform datelor extrase din catalogul internațional de francaturi mecanice: 1897 (SUA), 1900 (Norvegia), 1922 (Egipt, India, Marea Britanie), 1923 (Canada, Elveția, Germania), 1924 (Austria, Brazilia, Franța, Uruguay).

Fiind considerată a 10-a țară din lume care a introdus mașinile de francat mecanic, ea este apreciată și de către colecționarii filatelici ai acestor

tui domeniu.

Prima amprentă de francat mecanic din Brazilia a fost semnalată pe data de 20. 12.1924, fiind realizată cu o mașină de tip Universal - model NZ.

Cea mai valoroasă amprentă de francare mecanică din Brazilia este cea clasificată din grupa E2, având prețul de catalog de 100.00 US \$ [1].

În perioada 1924-2010, în cei 86 de ani de la introducerea francării mecanice a trimiterilor poștale în Brazilia, au fost semnalate amprente cu următoarele tipuri și modele de astfel de mașini:

Tip/Model: Universal (Marea Britanie)/NZ, Midget, Multi Value, Simplex; Pitney Bowes (USA)/RF, DM, 5000, 6500, A900, 6900, Automax JC, Digital; Safag(Elveția)/-; Neopost (Franța)/205, 2205, 505, Electronic; Hasler (Elveția)/Mail-master, F88; Postalia (Germania)/-; Francotyp (Germania)/Cc; Audion (Italia)/Astra; Satas (Franța)/SC; Frama (Elveția)/M, E, SG-15.

Conform catalogului [1] rezultă următoarea clasificare pe grupe a amprentelor de francaturi mecanice semnalate până în prezent:

- A. Romb în centrul mărcii;
- B. Glob și stele în centrul mărcii;
- C. Dreptunghi convex (ecran TV);

- D. Drapel și hartă, fără cadru în exterior;

terior;

E. Drapel și hartă, cu cadru în exteriorul mărcii;

F. Cu dreptunghi și mic glob în colțul stâng jos;

G. Dreptunghiul conține numai text pe marcă;

H. Fără cadru în exterior;

PQ. Francatură specială numai pentru oficiile poștale.

Din colecția personală prezentată alăturat o trimitere poștală pe ruta Brazilia - România (francatură mecanică tip grupa D, expedită din SAO PAULO 21 VII '69 DR-SP, soșită BUCUREȘTI 30 JUL 69 22).

Referințe:

[1] HAWKINS, Joel A.; STAMBAUGH, Richard - The international postage meter stamp catalog, 2005 (supliment 2008)

ing. Mircea PĂTRĂȘCOIU, născut în 1933 la București, licențiat în inginerie minieră (1957). Membru activ al Societății americane de francaturi mecanice - Meter Stamp Society (2004), vicepreședinte al Asociației filateliștilor feroviari din România, președinte al comisiei de literatură din cadrul FFR. Expozant cu activitate publicistică filatelică ce s-a concretizat în șapte lucrări filatelice și peste 280 de articole. Contact: tel. 0726 563 621.

Licitația Caphila, sale #49 din 16 martie 2010

Carte poștală (Mi #P42, CMPR '74 #CP 49) 10 B carmin, carton galben-deschis (1901); triplă impresiune, dintre care una ranversată; suprafrancată pentru o trimitere locală (tarif 5 B); două obliterări DAGUIN BUCUREȘTI EXPED. SCRIS: 25 DEC 05 4D. Preț pornire: 75€, preț adjudecare: 142€. (colecția Dan N. Dobrescu)

Ziarul *Poștașul* a murit, Trăiască revista *POȘTAȘUL*!

Odată cu apariția primului număr al revistei *POȘTAȘUL* în luna iulie 2010, țîn să prezint contribuția filateliștilor cu cele mai interesante articole publicate în cele 380 de numere ale fostului ziar cu același titlu: Marian JIANU (Din istoria poștală a Transilvaniei - 23 de episoade), László KÁLLAI (Mișcarea filatelică anticomunistă, Filatelia și dictatorii), Leonard PAȘCANU (Palatul Poștelor, o clădire centenară a capitalei României; 130 de ani de la înființarea Fabricii de Timbre), ing. Mircea PĂTRĂȘCOIU (Acronime utilizate pe mărcile poștale românești;

Primele ștampile poștale *Prima zi* aplicate pe FDC-uri, cunoscute în România; Colectionari dintre marile personalități; Fluturii pe mărcile poștale din Europa; Din noile coduri poștale - Cuvinte care ne onorează: poșta, poștei, poștalionului, poșta veche; Vechi conducători ai poștei), ing. Mihail-Cezar SĂVULESCU (Primele femei din corpul telegrafo-poștal românesc, Bicicleta - un prieten uitat al Poștei Române), Ionel VIZIREANU (Diligențele oficiilor de stat și poșta rapidă în Transilvania, Din amintirile unui participant la sărbătorirea centenarului mărcii poștale românești - 16.11.

1958).

Cu mulțumiri tuturor, inclusiv primului redactor-șef al ziarului *Poștașul*, domnul Dan MAREȘ, personalitate oarecum uitată de către urmași. (Ing. Mircea PĂTRĂȘCOIU, *președinte al comisiei de literatură a FFR*)

Tipuri și modele ale mașinilor de francat mecanic semnalate în lume prin cunoașterea amprentelor, 1897-2010

Lucrarea D-lui ing. Mircea Pătrășcoiu, apărută anul acesta, reprezintă un studiu amănunțit al tuturor tipurilor și modelelor de mașini de francat mecanic cunoscute a fi utilizate în activitățile poștale

din 221 de țări. Sunt listate aceste mașini, autorul clasificându-le pe administrații poștale, indicând și anul primei semnalări, precum și pe tipuri. În final sunt listate cele mai răspândite cinci tipuri și modele ale

mașinilor de francat mecanic. Este meritoriu acest prim pas făcut de autor în cunoașterea *mecanoteliiei* la nivel mondial. Cei interesați îl pot contacta pe autor la tel 0726-563-621. (dnd)

Mărcile poștale românești - supliment - actualizarea perioadei 2008-2010

A apărut suplimentul actualizat pentru anii 2008 - 2010 al *Catalogului mărcilor poștale românești 1858 - 2009*, realizat de Gheorghe Tudor.

Pentru noul an filatelic autorul a promis elaborarea unui nou supliment ilustrat care va include emisiunile poștelor locale (Cluj, Oradea, Năsăud, Odorhei, Sălaj, Sighet și Târgu Mureș), emisiunile poștelor de hotel (Păltiniș, Bistra, Măgura, D.B.S.R.), emisiunile de ocupație românești și emisiunile de ocupație străină în România.

Cei interesați se pot adresa cu comenzi autorului, str. Vatra Luminoasă 2-24, bl. D6, sc. A, ap. 23, 021916 București-39, tel. 021.250.40.28.

Criza filatelică

urmare de pe coperta 1

Această situație este propice speculanților și comercianților care dispun de bani și pot investi pe termen mediu sau lung. Este ușor de preconizat ce se va întâmpla peste 3-4 ani pe piața filatelică, atunci când, cei care achiziționează acum, vor pune în vânzare colecțiile cumpărate la prețuri de nimic. Ei vor stabili prețul pe piața filatelică mondială pentru următorul deceniu. Riscăm ca filatelia să devină un *hobby* al bogățiilor, care se vor bate pentru acaparea de piese scumpe, chiar dacă habar nu au despre valoarea filatelică a acestora. Timbrele vor ajunge, precum mașinile de lux sau tablourile celebre, să fie semne ale bogăției unor profani.

Errare humanum est. Sper!

Expoziție filatelică pentru copii în Miercurea Ciuc

Asociația Filateliștilor din Harghita - **Harfila** - „recidivează”. Pentru al doilea an consecutiv, ciucanii au organizat o expoziție filatelică dedicată copiilor. În ciuda problemelor financiare globale, organizații au excelat în calitate evenimentului.

La expoziția **Martinel 2010 - Micimackó 2010** au participat 72 de copii, care au expus 98 de panouri. Întrecerea s-a desfășurat în trei clase competitive - expozanți între 6 și 9 ani, 10 și 12 ani, respectiv 13 și 15 ani. În afară de clasa competitivă au participat 18 expozate la clasa **hors-concours**. La expoziția au participat copii-filateliști din România și din Ungaria.

Cu ocazia evenimentului au fost realizate trei cărți poștale cu ștampile ocazionale (**ștampila expoziției, 80 de ani de la nașterea lui Neil Armstrong, primul om care a pășit pe Lună și 225 de ani de la nașterea lui Jacob Grimm, povestitor și filolog german**).

Președintele **Harfila**, Barnabás Lőrincz, ne-a declarat că în 2011 intenționează să organizeze cea de-a treia ediție a expoziției, indiferent de situația economică. **Am încrederea că munca noastră nu a fost inutilă și va conduce la revigorarea activității filatelice, în special în rândul copiilor și tinerilor - a mai adăugat Lőrincz.**

Printre sponsorii expoziției se numără și editorul-fondator al revistei noastre, **Dan N. Dobrescu. (kl)**

Clasa hors-concours

Hrăncescu Ancuța	Ocotirea naturii
Buliga Ioan-Dănuț	Prietenii omului
Coteleț Florina-Ancuța	Perlele Bucovinei
Bolboacă Mariana	Scriitori cu limba dulce
Bolboacă Mariana	Campionii pădurii
Dolinski Holly- Cristina	Les Perles de la Bucovine
Negrea Alexandru	Miscarea Olimpică și sportivi români
Pistol Livia	Din lada de zestre a bunicii
Lupu Iuliana, Lupoae Lorena	Lección de istorie
Kállai Andrea	Romanian Football
Vermeșan Andrea	Arta populară românească
Vermeșan Oana	Fluturași și păsărele
Togoran Ionuț	Flora Românească
Dávid Tamás	Olimpiai Játékok a magyar bélyegeken
Máthé Árpád	Pestői és pescari
Fábián László	Locomotive - Mozdonyok
A.F. HARFILA	Martinel Filatelit nr. 1, 2, 3, 4
Pop Alexandru Leonard	100 de ani de zbor românesc - perspective filatelice

„Noi, adulții, trebuie să le arătăm tinerilor frumusețile filateliei.”

Barnabás Lőrincz,
președinte HARFILA

PALMARESUL EXPOZIȚIEI

Numele și prenumele	Tema exponatului	Medalie
Clasa competitivă		
3.2.1 Cu vârsta cuprinsă între 6-9 ani		
Olenici Paul-Emanuel	Istorie încrustată în lemn și în lut	A
Bereholschi Ioan-Paul	Heraldica românească 1965-1989	BA
Buliga Ionela-Alexandra	Pagini din istoria românească	B
Savu Adrian Mihai	Navele de-a lungul secolelor	B
3.2.2 Cu vârsta cuprinsă între 10-12 ani		
Lőrincz Szabolcs Botond	Județul Harghita în filatelie	V
Rădulescu Alexandra	Frații Grimm în filatelie	V
Țărc Alexandru	Salvați fauna polară	AM
Crdei Flavia	Evenimente europene și mondiale	A
Dolinski Holly- Cristina	Ciuperci și... ciuperci	A
Dorgó András	Karácsony	A
Hegedűs Ágnes	Egyszer volt, hol nem volt...	A
Lázurcă Adriana	Expoziții filatelice de protecție a naturii	A
Lőrincz Szabolcs Botond	Oldsmobile 1886-1940 - Veterán autók	A
Frătiță Oana-Andrea	Caii	BA
Serban Cătălina	Minunata lume a copiilor	BA
Tinjală Georgiana	Aromele pădurii	BA
Țărc Alexandru	Protecția regiunilor polare	BA
Coman Ionela-Florentina	Minuni de-o zi - fluturii	B
Coman Ionela-Florentina	Biserica - în inima credinței	B
Cristea Cătălin	Sportul, sănătate și onoare	B
Dănilă Mădălina	Poiana de flori	B
Dolinski Holly- Cristina	Tezaur strămoșesc	B
Drăgan Viorel	Căini	B
Lupoae Lorena-Daniela	Lumea văzută prin ochii pictorului	B
Lupoae Lorena-Daniela	În lumea păsărilor	B
Sănduc Ionela-Iuliana	Prietenii mei cu blăniță	B
Șin Andrei Vlad	Bucuriile copiilor pe mărcile poștale	DP
3.2.3 Cu vârsta cuprinsă între 13-15 ani		
Kovács Vincze (HU)	Borítékrajz krajcárosok	V
Lőrincz Szabolcs Botond	Venues and mascots of Beijing 2008 Olympic Games	V
Magyar Csaba (HU)	Magyarország postai bélyegzések a két világháború között	V
Beteg Emese	Exotikus virágok	AM
Irimescu Veronica	Păsări... Păsări	AM
Moldovan Cătălin	Să iubim balenele	AM
Josan Loredana	Luna pădurii	A
Lőrincz Barnabás Attila	Az Olimpiai Játékok	A
Mihailă Alin	Ctitorii medievale românești	A
Nagy Szabolcs	Apollo program - Holdrazzállás	A
Scripcar Mădălina	Caruselul culorilor	A
Keresztész Barbara (HU)	Karácsony	BA
Kovács Nándor	1848-as forradalom	BA
Manz János (HU)	A repülés története	BA
Molnár Fedor	Bélyeg a bélyegen	BA
Tudosă Iosif-Traian	Momente din istoria neamului	BA
Tudosă Iosif-Traian	Voievozi și ctitorii lor	BA
Lupu Iuliana	În lumea animalelor	B
Pistol Daniela	Din lada de zestre a bunicii	B
Pistol Daniela	Curcubeu de flori	B
Purice Cornel	Vapoare	B
Tudosă Iosif-Traian	Copilărie fericită	B
Tudosă Iosif-Traian	Transporturi rapide	B
Tudosă Iosif-Traian	Protecția naturii	B
Vitkovszki Norbert (HU)	Személybrázolás a magyar bélyegeken	B
Tudosă Iosif-Traian	Scriitori români	DP
Tudosă Iosif-Traian	Simboluri ale țării	DP

DP - Diplomă de participare
B - Bronz
BA - Bronz-argintat

A - Argint
AM - Argint mare
V - Vermeil

O excelentă ștampilă timpurie REBUT

A 6-a licitație *Yaman* din 5 iunie 2010 ne-a oferit o interesantă piesă (lot nr. 93, preț de adjudecare 100 €+comision și TVA), expediată sub forma unei scrisori recomandate (BUCURESCI-CENTRAL No. 14.508), obliterate la plecare BUCURESCI 30 JUL 902 GOARNĂ MIJLOCIE, sosire ANVERS 2 AOUT 1902. Nefiind reclamată (ștampilă complementară belgiană adecvată) este returnată (i se aplică ștampila complementară de retur) având plecare ANVERS 16 AOUT 1902 și sosire BUCURESTI 20 AUG 902 CURSA I. În conformitate cu *Legea telegrafo poștală telefonică* din 1900 (Monitorul Oficial nr. 269/1 martie 1900) și regulamentul de aplicare al acesteia (Monitorul Oficial nr. 79/9 iulie 1900), ne având cui să se returneze trimiterea din lipsa adresei expeditorului (lucru neadmis în general la scrisorile recomandate), scrisoarea a *căzut în rebut* (aplicându-se ștampila românească complementară REBUT), adică rămânea la poștă, unde după câțiva ani, împreună cu alte loturi fie se distrugea, fie se vindea la licitație (revista *Filatelica*, nr. 6/2009). Având aplicată ștampila matricolă GOARNĂ POȘTALĂ nr. 67, putem presupune că factorul poștal cu această ștampilă personală a încercat să găsească expeditorul și nu a reușit. (*Dan N. Dobrescu și Călin Marinescu*)

Un nou cerc filatelic școlar

La începutul lunii iunie 2010, a luat ființă la Școala Generală nr. 119, sector 4, cercul filatelic *Vasile Voiculescu*, afiliat clubului filatelic *Nicolae Bălcescu*, București. Deschiderea s-a făcut în prezența conducerii școlii și a unui mare număr de părinți, dornici să afle care este menirea filateliei în educația și cultura elevilor. Cercul numără 25 de membri, dintre care s-au evidențiat Andrei Sin (cls. IVD), Adrian Savu (cls. IIIA), Cătălin Cris-tea (cls. VIE), care sub îndrumarea mea au trecut la alcătuirea de exponate. Aplaudabil interesul conducerii școlii pentru acest cerc. (*Prof. Victor NECOLAU*)

Să învățăm filatelie Inițiere în filatelia polară

Zoltán MORE

Mulți dintre filателиști, chiar cu vechi stagii, nu știu prea multe despre această tematică; de aceea încerc să-i prezint tainele împreună cu modul de practicare. Trebuie să precizez de la bun început că această tematică relativ nouă a filateliei necesită, în afara colecționării, și cunoștințe aprofundate despre zonele polare.

Această tematică s-a înrădăcinat în țara noastră prin anii '60, datorită unui înflăcărat filatelist - regretatul Robert Weinhard din Călărași. Prin eforturile sale s-a înființat gruparea de filatelie tematică - filatelie polară, a doua asemenea grupare după cea din SUA. În prezent această grupare este condusă de dl. Gl. (r) dr. Vasile Marian (stella_polaris2000@yahoo.com).

La început mulți au privit cu nedumerire tematica noastră, și chiar și în prezent, în afara practicanților acesteia, plutește neînțelegerea. Scopul meu este de a înlătura acest lucru, prezentând scopurile și mijloacele prin care se pot dobândi, fără cheltuieli prea mari, piese frumoase și deosebite. Spun deosebite deoarece majoritatea filateliștilor colecționează doar timbre la diferite teme, noi sau uzate, pe care de fapt le poate procura oricine de la comercianți, numai bani să aibă. În filatelia polară, majoritatea pieselor le obținem prin efortul propriu, al cunoștințelor. Bineînțeles, avem nevoie de timbre poștale, altfel nu am putea obține picuri realmente voiajate, sosite din regiunile polare, de la nave, stații polare sau expediții. În aceasta constă esența filateliei polare, de a obține asemenea piese care nu se pot cumpăra la magazinele filatelice. Fiecare piesă își are propria sa istorie și nu se poate compara cu altceva satisfacăția produsă atunci când ajungi în posesia unui plic ce a făcut o călătorie de la o stație po-

lară izolată undeva la capătul lumii, trecând prin cockpit-ul elicopterului, apoi în cabina navei, ajungând în final în mâna ta. Istoria diverselor ștampile descrie aceste peripecii, ai o „dovadă” istorică a cercetării celei mai vitrege zone a Terrei. Fiecare plic primit este aproape un unicat, căci o expediție durează doar câteva luni. Dacă ai „picul-dovadă”, te poți bucura, dar dacă nu, altă șansă nu există, nici expediția respectivă, nici voiajul navei nu se vor mai repeta.

Pe vremuri ne-am putut baza foarte rar pe informații privind expediții, voiaje, stații din zonele polare, deseori sosite cu întârziere, deci nefolosibile. Azi, grație Internetului avem posibilități infinite mai mari de a afla orice „mișcare” în lumea care ne interesează.

Dar filatelia polară nu înseamnă doar obținerea pieselor de la stații, nave și expediții. Se pot practica diferite subteme, dintre care prima opțiune este axarea colecției pe una din cele două zone polare: Arctica (zona nordică, situată între paralelele 60° și 90° N) sau Antarctica (zona sudică, aflată între paralelele 60° și 90° S). Făcând alegerea, se poate continua axarea colecției Dvs., conform propriei dorințe, pe o varietate foarte mare de opțiuni cum ar fi: navigația, zborurile, stațiile de cercetare ale diverselor națiuni, expedițiile, istoria descoperirilor, colaborările interna-

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

ționale, fauna, vegetația, viața băștinașilor sau chiar și cărțile maxime polare (Fig. 1).

Aceste din urmă realizări personale (și nu comerciale), de o raritate și frumusețe aparte, se pot face dacă vă procurați un stoc de ilustrate (de exemplu) cu specii din fauna polară, cât și mărci poștale având imaginea similară. Cunoșcând aria lor de viațuire, trebuie doar să le expediți pentru a fi ștampilate, apoi retrimise dumneavoastră. Este și mai bine dacă puteți realiza „tripla concordantă”, adică ștampila din zona polară să aibă ilustrația aceleiași specii. Și credeți-mă, este posibil!

Unele stații folosesc ►►►

stampile poștale mecanice ilustrate (Antarctica franceză), altele au diferite ilustrații chiar în stampila poștală a stației. Deci posibilitățile sunt nelimitate.

După această introducere detaliată, să trecem la modalitatea preparării unei trimiteri de plicuri. Trebuie știut că, în majoritatea stațiilor, funcția de oficiant poștal lipsește, tratarea corespondenței fiind făcută benevol de către unul dintre cercetători. De aceea este de datoria noastră de a nu abuza de bunăvoința acestuia prin a trimite zeci de plicuri, ci de a ne limita la doar două exemplare într-o trimitere. Începem deci cu două plicuri albe, format standard, pe care scriem adresa noastră. Să nu vă aplicați adresa cu ștampilă, deoarece ar arăta bizar, unii întrebându-se oare cum de a avut ștampila dvs. cu adresă cel care a trimis scrisoarea din Antarctica? Scrieți în așa fel încât adresa să nu ocupe foarte mult spațiu, la fel folosiți

de preferință timbre de format mai redus, ca să vă rămână cât mai mult spațiu liber în vederea aplicării mai multor ștampile. La stații, expediții se folosește o gamă largă de ștampile suplimentare, așa-numite „cașete”, ilustrate ori având texte referitoare la aspectele cercetării. Și navele folosesc diferite „cașete”, deci lăsați-le cât mai mult loc liber pe plicurile fruncate și autoadresate manual!

Timbrele folosite, bineînțeles, trebuie să fie emise de țara care administrează teritoriul respectiv. În zonele antarctice, multe țări având stații polare, acceptă doar francatura teritoriului antarctic respectiv (de exemplu: Noua Zeelandă la stația sa folosește emisiunile *Ross Dependency*, Australia pe cele din *Australian Antarctic Territory*, Marea Britanie pe cele din *British Antarctic Territory - BAT*). Asigurați-vă că francatura este adecvată tarifului poștal, altfel riscați pierderea plicurilor.

Apoi, cu un creion moale, în colțul superior stâng, menționați dorințele dvs. referitoare la ștampilele și cașetele dorite. Puteți „întări” plicurile, introducând în interiorul lor câte o hârtie de mărimea plicului, apoi lipiți-le. Scrieți o scurtă dar amabilă scrisoare în care salutați respectuos cercetătorul ori șeful stației (ori comandantul navei) și descrieți dorința dvs., mulțumindu-i anticipat pentru bunăvoință. Se poate folosi limba engleză sau altă limbă de circulație mai largă, dar vă sugerez să nu scrieți în germană expediției franceze (ori invers), pentru expedițiile acestor țări fiind preferabil de a se scrie în limba lor. Dar nimeni nu se așteaptă ca să le scrieți stațiilor japoneze, chineze, belgiene, peruane ori indiene în limba lor. La acestea din urmă se presupune că vreunul dintre participanți cunoaște limba engleză. După ce toate acestea sunt făcute, introduceți cele două plicuri și scrisoarea de rugămintă într-un alt plic, ceva mai mare, și expediți-l către destinatar.

Informații despre stațiile antarctice ale diferitelor țări (Antarctica franceză - TAAF, Fig.2; Antarctica britanică - BAT, Fig. 3; SUA - Fig. 4; Germania; Argentina) sunt prezentate în [1].

Încheiem cu avertizarea de a nu vă gândi că s-a terminat inițierea, existând mai multe țări cu activități continue în zonele polare.

Fig. 4

Referințe:

[1] MORE, Zoltán - O tematică incitantă: Filatelia polară, *Curierul Filatelic*, partea I - XIX, 155, octombrie - decembrie 2009, p. 16-19; partea II - XIX, 156, ianuarie - martie 2010, p. 19-23.

Zoltán MORE, născut la 26 mai 1944, licențiat în arte muzicale. Preocupări filatelice: filatelia polară sub toate formele.

Contact: more.zoltan@yahoo.com

Participarea ROMFILATELIA la expoziția PLANÈTE TIMBRES, PARIS VINCENNES SALON 2010

Este a cincea participare în clasa competițională internațională a autorităților poștale emittente ale țărilor membre UPU, prima având loc la EFIRO 2008. Au putut să se înscrie la această expoziție autoritățile poștale din țările membre UPU ale căror emisiuni sunt înscrise în *Sistemul Mondial de Numerotare al UPU (UPU World Numbering System)*.

La expoziția *Planète Timbres* de la Paris, care a avut loc între 12 și 22 iunie 2010, au fost puse la dispoziția autorităților poștale emittente 50 de panouri (câte două pentru fiecare țară acceptată în concurs) a câte 16 file fiecare.

Autoritățile poștale trebuiau, conform regulamentului de parti-

pare, să aleagă o prezentare originală care să cuprindă timbre sau materiale filatelice puse în circulație, la dispoziția publicului larg, în ultimii trei ani, care să releve dezvoltarea tehnicilor de tipărire ale timbrelor, precum și eforturile făcute de autoritățile poștale pentru dezvoltarea filateliei și promovarea colecționării de timbre.

Romfilatelia a prezentat expozitul "Discover Romania!" - o invitație adresată lumii întregi, al cărui material ilustrează, în cele 32 de pagini, momente de istorie și cultură, personalități care au adus faima țării, precum și preocupările pentru știință, mediu și cauze umanitare ale instituției noastre, reflectate prin timbrele emise în acești

ultimi trei ani.

Palmaresul acestei expoziții a adus României locul al cincilea (76 puncte), după Spania (medalia de aur cu 87 puncte), Australia (medalia de argint cu 84 puncte), Franța (medalia de bronz cu 82 puncte) și Ucraina cu 78 puncte.

Următoarea expoziție pentru care se vor lansa invitații de participare la această clasă de concurs va fi PORTUGAL 2010. (*Gilda ROȘCA*)

Carte poștală ilustrată cu 5 B *Spic de grâu*/1903, verde, *insuficient francată pentru o trimitere internațională (taxa standard 10 B)*. Obliterări - Plecare: BUCURESCI EXPED. SCRIS. 17 FEB 05 9D, obliterate utilizând mașini DAGUIN; Sosire: MONACO PRINCIPAUTE 25 -2 05. (*dnd*)

Revista presei: Der Rumäniensammler

A apărut nr. 142/iulie 2010 al buletinului *Der Rumäniensammler*. Din cuprins spicuiem: reproducerea din revista noastră a articolului publicat de Titus Orădean în nr. 2(7)/2010; *Istoria filateliei în imagini*, desenate în anul 1947 de studentul de la Politehnică Titus Orădean; o amplă recenzie a cărții lui Călin Marinescu și Ștefan Vărtaci - *Timbrele fiscale folosite în serviciul poștal român 1872-1915*; Rezultatele licitațiilor Heinrich Kohler (22-27 martie) și Viennafil (14 mai); *Noi date despre ștampila grătar cu stele* (L. Pașcanu); LONDON 2010 (Paul Hirsch); *Un fals curios al mărcii de 3 Parale 1862* (F. Heimbüchler); o semnalare privind piesa 25+25 Bani Manuscript Parquet 23/3/95 (Dieter Newiger, Berlin). Menționăm că în introducerea redactorului dl. Fritz Heimbüchler se precizează: *Aniversări uitate - Sub acest titlu, Titus Orădean relatează în noua și foarte bine redactată revistă filatelice românească philatelica.ro din martie - aprilie 2010 evenimentele care cu 20 de ani în urmă, în primăvara lui 1990, au constituit o mare problemă pentru filatelia românească și prestanța ei internațională...* O recenzie mai scurtă a acestui material a apărut și în publicația *Cercului de Studii ARGE Feld-und Zensurpost 1914-1918* din Austria. (*Titus ORĂDEAN*)

Vera FELTS, Carterville, IL, SUA,
americantopical@msn.com
 14 aprilie 2010, 12:48 AM

Dan,

Thank you very much for the copy of philatelica.ro you sent to me at the American Topical Association. It is a beautiful publication! You do very excellent work. The result is attractive, colorful, and interesting to all your readers. In an interesting mix of languages, you are doing a great job of promoting philately, including topica/thematic collecting.

Kind regards,

Vera Felts

Executive Director
 American Topical Association

Ray CARTIER, Arlington, TX, SUA,
raycartier@sbcglobal.net,
 23 aprilie 2010, 8:30 PM

Hello Dan,

Thank you for sending me a copy of the January-February issue of philatelica.ro. Once again it shows your professionalism in creating an excellent publication. Best wishes,

Ray

Robert BINNER, Head of the München Philatelic Library, Germania,
stb.phil.kult@muenchen.de,
 8 iunie 2010, 4:50 PM

Dear Mr. Dobrescu,

Many thanks for the 7 journals which arrived in yesterday's mail safely. Congratulations on your impressive journal and I hope you can keep up the high standard.

You will find your journal in our on-line-catalogue in about 2 weeks and we will also set a link from the catalogue to your homepage.

Of course, we would be happy to receive your journal in the future also. To have a journal from Romania in English helps me to acquire other Romanian publications as I see your reviews. The e-mail addresses are very helpful to make contact to the authors.

Once again many thanks for your kind contribution to our library! Best regards,

Robert Binner

Ernst BOCK, Crailsheim, Germania,
 17 mai 2010

Dear Sir,

My Romanian friend, Mr. Victor Necolau, sent me a copy of the March/April issue of the magazine philatelica.ro. On

page 35 of that magazine I found his article about a postcard, which he saw in my collection when he visited me last year in October.

I should like to give you some further details to that postcard *Greetings from the Three Empires' Corner near Myslowitz, Upper Silesia*, which was sent to my grandmother when she was unmarried and lived, together with her parents, brothers and sisters, at a small village named Kloster Sulz near Dombuehl in Bavaria.

The front side of the postcard shows not only the heads of the three Emperors, but also the flags, the crowns and blazons of Germany, Austria-Hungary and Russia. In the background you can see the place where the three Empires joined.

Years ago, I read in philatelic paper that there are many copies of that postcard and that, therefore, it was not a rarity. However, I find it strange that I have never seen one of the others, neither at an exhibition nor in any private collection. It is and remains number one in my voluminous collection of postcards.

Before finishing my letter, I wish to congratulate you on your excellent magazine. It is a pity that I could only read the articles which were written in English language. I wish you and your magazine a prosperous future.

Sincerely yours,

Gabriel SASSOWER, London, UK,
 7 aprilie 2010

Stimate Domnule Dobrescu,

Primiți vă rog mult întârziate mulțumiri pentru revista din decembrie 2009. Cu cele mai bune dorințe,

G. Sassower

Alexandru MUNTEANU, Lavaltrie, Qc, Canada,
 15 aprilie 2010

Stimate Domnule Dobrescu,

Mai întâi vă mulțumesc pentru revistele filatelice pe care l-am primit cu regularitate. Profit de ocazie să felicit colectivul redacției pentru calitatea conținutului și a ținutei grafice a revistei, fără precedent în România.

...

Vă doresc multă sănătate, succese și toate cele bune.

Cu deosebită stimă,

Alexandru Munteanu

Ernst Bock

Licitație CORINPHILA

În ziua de 3 decembrie 2010, CORINPHILA organizează la Zürich o

licitație ce cuprinde prima parte a colecției *Moldova*, aparținând cunoscutului expert în România clasice, Fritz Heimbücher (Germania). Informații la adresa de web site www.corinphila.ch.

ISTORIA 2010

Expoziția filatelică interjudețeană, care marchează aniversarea a 21 de ani de la izbucnirea Revoluției Române la Timișoara, este organizată în perioada 17-22 decembrie 2010 la Casa Armatei din Timișoara. Organizații: Asociația Filatelică Timișoara (CP 204, OP 1 Timișoara) în colaborare cu Consiliul Județean Timiș. Clase de competiție: tematică (Istoria poporului român, Revoluția din 1989, Cultura ro-

mânească, Etnografie și folclor românesc), întreguri poștale, maximafilie, open, un panou, cartofilie și fiscalotelia (tematică generală). Numărul minim de fețe de panou admise în competiție este de cinci la maturi și trei la tineret (15 foi A4 pe panou). Cererile de participare, vizate de asociația din care face parte expozantul, se trimit până la data de 10 noiembrie 2010, iar exponatele până la data de 5 decembrie 2010.

► **schimb filatelic** ► **cumpărare** ► **vânzare** ►
► **philatelic exchange** ► **buy** ► **sell** ►

► Cumpăr piese (pentru colecție OPEN) tematică (zona) Snagov (lac, pădure, canotaj, personalități asociate), mănăstirile Căldărușani+Jigănești (detalii în www.FundatiaSnagov.ro). Tel.: 0722 601 830, fundatia@snagov.ro

► Cumpăr întreg poștal Ada Kaleh cu ștampila *Ultima zi (last day)*, Titus Orădean, e-mail: t.oradean@upcmail.ro Tel.: 0722.623.779

► Cumpăr piese obliterate BUCUREȘTI/BUCUREȘTI din perioada 1872-1910, Dan N. Dobrescu, e-mail: dndobrescu_dannd@yahoo.com

► Sell Romania classic lithographed issues (1865-1872), Large vermeil medal FIP, information: <http://www.philatelica.ro/sell.htm>, Dan N. Dobrescu, e-mail: dndobrescu_dannd@yahoo.com

► Buy computer topics, information:

http://www.philatelica.ro/my_want_list.htm, Dan N. Dobrescu, e-mail: dndobrescu_dannd@yahoo.com

► Cumpăr piese tematică trandafir. office@stampland.net

► I want collect mint stamp, mini sheet from worldwide. My topical: bird, animal, butterfly, national flag, sport, map, buildings and flowers. e-mail: lijun602999@hotmail.com

► I look for covers, postcards franked with old olympics stamps. Offer stamps, FDC, special cancellations. Kálmán Krecsik, Hungary, 2600 - Vác, Harkály u. 8

► I want stamps relative to Dinosaurs and other prehistoric animals. Edgar Diaz, Venezuela, Apartado Postal N° 35, Guarenas 1220-A, Estado Miranda

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor

► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția lor

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului

► Manuscrisele spre publicare se transmit editorului: dndobrescu_dannd@yahoo.com

► **licitații** ► **auktion** ►

Corinphila Auktionen
<http://www.corinphila.ch>

David Feldman
<http://www.davidfeldman.com>

YAMAN AUCTION HOUSE
<http://www.yamanauction.com>

Profila Auctions
<http://www.profila.hu>

Darabanth Aukciósház
<https://darabanth.hu>

Antonio M. Torres
<http://www.antoniotorres.com>

Céres Philatélie
<http://www.ceres.fr/vso/default.aspx>

Christoph Gärtner Auktionen
<http://www.auktionshaus-gaertner.de>

François Feldman
<http://www.francoisfeldman.com>

Roumet
<http://www.roumet.fr>

Publicitate. Machete și negociere tarife Advertising. Up-making and publicity price list

László KÁLLAI
e-mail: laszlo_kallai@yahoo.com

► Minimum charge €4.00. Six times for the price of five. Twelve times for the price of nine. Send text to László KÁLLAI, laszlo_kallai@yahoo.com and payment to Coriolan CHIRICHEȘ, e-mail: c_coriolan@yahoo.com

► **Taxa de mică publicitate (schimb filatelic, vânzare - cumpărare)** este de 0,20 € pentru fiecare cuvânt, dar nu mai puțin de 4,00 € - 20 de cuvinte. Pentru 6 apariții se plătesc 5 apariții, iar pentru 12 apariții se plătesc 9 apariții. Textul se trimite d-lui László KÁLLAI, (laszlo_kallai@yahoo.com) iar contravaloarea anunțurilor de mică publicitate se achită d-lui Coriolan CHIRICHEȘ, (c_coriolan@yahoo.com).

philatelica.ro este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la

Director: Coriolan CHIRICHEȘ

Cap limpede: Florin PATAPIE-RAICU

Traduceri: Gilda ROȘCA, Florin PATAPIE-RAICU

Pentru abonamente: c_coriolan@yahoo.com

Format electronic: <http://www.philatelica.ro/revista.html>

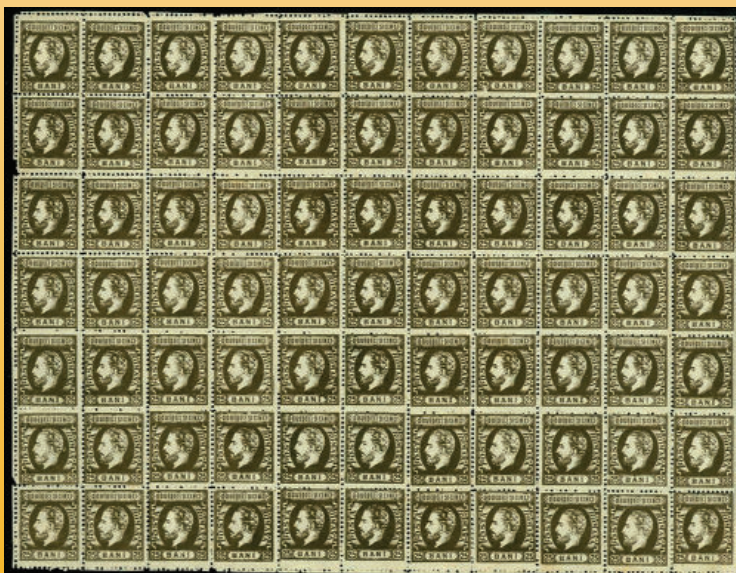
1956, Feb. 21 - National census,
center inverted (Sc #1081a, Mi #1564I),
strip of 40 stamps (run printing:
200 stamps). Starting price:
€20,000.00; hammer price: €32,000.00

1964, Sept. 28 - Ostriches (35 B), orange
and blue omitted. Starting price: €100.00;
hammer price: €800.00

1872 - Carol with
beard, 25 B dark
brown perf. (Sc #52,
Mi #34), strip of 77
stamps. Starting
price: €2,000.00;
hammer price:
€2,000.00

Wobbe VEGTER din Africa de Sud a publicat recent, în limba engleză, o carte foarte interesantă privind organizarea expozitelor de filatelie tematică participante la expoziții naționale și internaționale. Această lucrare se adaugă unor titluri similare apărute în alte țări, o parte dintre acestea fiind prezentate la adresa de [website](http://www.filatelistatematico.net/topical-books.html) <http://www.filatelistatematico.net/topical-books.html>.

Cartea înglobează, pe 64 de pagini, experiența acumulată de autor și este ilustrată cu piese din propria colecție. Prin această lucrare Wobbe VEGTER expune rezultatul înțelegerii sale privind aplicarea regulamentelor FIP în domeniu, având ca suport o bogată bibliografie.

Prezentarea este structurată pe capitole ce decurg din regulile de evaluare a expozitelor de filatelie tematică. Un capitol distinct este acordat expozitelor de filatelie tematică aferente clasei *un panou*.

Parcurgând filele acestei lucrări avem posibilitatea să concluzionăm că autorul a depus un efort considerabil, cu intenția de a organiza și explicita traiectoria ce trebuie parcursă de către orice expozant tematician dornic să obțină aprecieri pozitive în competițiile de nivel înalt, care să conducă la medaliile de același nivel.

Lumea filatelică românească, și nu numai, poate profita de această lucrare. Cartea include în final, sub forma unor anexe, reglementările FIP (generale și speciale) privind realizarea și evaluarea expozitelor de filatelie tematică. Cei interesați de această lucrare îl pot contacta pe autor la e-mail: wvegter@xsinet.co.za.

Thematic exhibiting

Pagină realizată de Dan N. DOBRESCU, AEP

Wobbe VEGTER from South Africa recently published, in English language, a very interesting book regarding the organisation of the thematic philately exhibits participating at national and international exhibitions. This work stays next to similar works issued in other countries, part of them being presented on the [website](http://www.filatelistatematico.net/topical-books.html) <http://www.filatelistatematico.net/topical-books.html>.

This book has 64 pages, the author's experience being illustrated by items from the author's collection. By this work the author shows the result of his approaching regarding the implementation of FIP regulations in this domain, having as support a rich bibliography.

The presentation is structured on chapters resulting from the evaluation rules for the thematic philately exhibits. A special chapter is about the thematic philately exhibits belonging to *One frame Class*.

Reading the leaves of this book we get the opportunity to conclude that the author made a considerable effort with the intention to organize and explain the way which is necessary to be done by each thematician exhibitor willing to obtain, in the competitions of high level, positive appreciations leading to high level medals.

The Romanian philatelic world, and not only, could take advantage of this work. The work includes at the end, as annexes, the FIP (general and specific) regulations regarding the realisation and the evaluation of the thematic philately exhibits. Those who are interested in this work could get in contact with the author on e-mail: wvegter@xsinet.co.za.

Documente

Colecția de documente realizată sub îngrijirea domnului ing. Emanoil Alexandru SĂVOIU, apărută la editura SITECH din Craiova, 2010, 230 pag., reprezintă primul pas spre realizarea unei monografii a primelor mărci postclasice românești.

Lucrarea reunește, în primul volum, documente privind fabricarea timbrelor poștale, fiscale și a hârtiilor de valoare la Paris în secolul al XIX-lea, identificate în Arhiva diplomatică a Ministerului de Externe al României (vol. 106, fond Franța) și în *Archives des collec-*

tions du Musée de la Poste (Franța, Paris).

O prefață amplă, semnată de cunoscutul filatelist ing. Andrei Potcoavă și dedicată istoricului emisiunii *PARIS - 1872*, întregeste această lucrare. Un indice de nume, precum și câteva planșe color privind emisiunea, completează lucrarea în mod inspirat.

Pentru munca depusă îl felicităm pe autor și așteptăm cu mare interes următorii pași ai monografiei dedicate primelor mărci postclasice românești.

Cei interesați de această lucrare îl pot contacta pe autor la e-mail: manu_rod2307@yahoo.com

Colecție de documente realizată sub îngrijirea
ing. SĂVOIU EMANOIL ALEXANDRU

DOCUMENTE
privind fabricarea timbrelor poștale,
fiscale și a hârtiilor de valoare la Paris
în secolul al XIX-lea identificate în:
- Arhiva diplomatică
a Ministerului de Externe al României
(vol.106, fond Franța)
- Archives des Collections
du Musée de la Poste (Franța, Paris)

Volumul I

